

ΕΚΛΕΚΤΑ ΜΥΘΟΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΕΤΟΣ Ζ'

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ 574

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 20

✱

Έν Αθήναις, 7 Ιουλίου 1891

✱

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 20

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Έν Αθήναις	φρ.	8.—
Ταῖς ἐπαρχίαις.	"	8 50
Έν τῷ ἐξωτερικῷ	φρ. χρ.	15.—
Έν Ρωσίᾳ.	ρούβλ.	6.—

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Διμυλλίου Ζολᾶ : ΣΕΛΙΣ ΕΡΩΤΟΣ.—*Καρόλου Μερουβέλ* : ΝΕΚΡΑΙ ΚΑΙ ΖΩΣΑΙ, δραματικώτατον μυθιστόρημα μετὰ εἰκόνων. — *Έδμόνδου δὲ Ἀμίτσις* : ΙΣΠΑΝΙΑ. — *Μαδὰμ Ραττατσί* : Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΔΟΚΙΜΗ.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΟΔΟΣ ΠΡΟΣΑΓΕΙΟΥ, ΑΡΙΘΜΟΣ 10

Αἱ συνδρομαὶ ἀποστέλλονται διὰ γραμματοσήμων καὶ χαρτονομισμάτων παντὸς ἔθνους, διὰ τοκομεριδίων ἑλληνικῶν δανείων καὶ τραπεζῶν, συναλλαγμάτων, κτλ.

ΑΙΜΥΛΙΟΥ ΖΟΛΑ ΣΕΛΙΣ ΕΡΩΤΟΣ

— Καὶ κατὰ ποίαν ὄραν σὰς εὕρισκω μόνην ; ἠρώτησεν αὐτὴν ἡ Ἑλένη.

— Ὁ κύριός μου, ἀπεκρίθη, ποτὲ δὲν εὕρσκεται ἐκεῖ ἔπειτα ἀπὸ τὰς 23, ἀλλὰ μὴ λάθῃς τὸν κόπον καὶ ἐγὼ ἔρχομαι καὶ τὰ πέρνω ἀπὸ τὸν θυρωρό σὰς : τέλος, κάμετε ὅπως ἀγαπᾶτε, εἰσθε ἀληθινὸς ἀγγελὸς τοῦ παραδείσου, καὶ ὁ Θεὸς ἄς σὰς τὰ πληρώη.

Καὶ δὲν ἔπαυσε νὰ φωνακῆ μέχρι τῆς θύρας.

Ἡ Ἑλένη καθημένη προσηλώθη ἐκ τῆς ἐκπλήξεως, ἦν παρήγαγεν ἐπ' αὐτῆς ἡ εἰδήσις, ἥτις παρὰ τῆς γυναικὸς αὐτῆς ἐκομίσθη, κατὰ τόσον παράδοξον τρόπον. Ἡδὴ ἐγνώριζε τὸ ποῦ. Εἰς ἓνα θαλάμον ἐρυθρὸν, ἐντὸς τῆς παλαιᾶς καὶ σεσαθρωμένης ἐκείνης οἰκίας, καὶ ἀνεπόλει εἰς τὴν μνήμην αὐτῆς τὴν παλαιὰν ἐκ τῆς ὑγρασίας κλίμακα, καὶ τὰς κιτρίνας θύρας τῶν διαμερισμάτων, ἀμαυρωθεῖσας ἐκ τῆς ρυπαρότητος, ὅλην ἐκείνην τὴν ἀθλιότητα, ἥτις διήγειρε τὸν οἰκτὸν τῆς κατὰ τὸν παρελθόντα χειμῶνα, ὁπότεν ἐπεσκέπτετο τὴν θεῖαν Φαιτὴν ἀσθενοῦσαν, καὶ προσεπάθει νὰ πλάσῃ κατὰ φαντασίαν τὸν ἐρυθρὸν θαλάμον, ἐν τῷ μέσῳ τοσαύτης δυσειδοῦς ἀθλιότητος καὶ πενίας. Καὶ ἐνῶ παρέμενε βεβουθισμένη εἰς βαθεῖαν ὄνειροπόλησιν, δύο μικραὶ καὶ θερμαὶ χεῖρες τῆ ἐκάλυψαν τὰ ὄμματα, κατακόκκινα ἐκ τῆς ἀϋπνίας, ἐνῶ φωνὴ γελαστὴ τὴν ἠρώτα :

— Ποῦος εἶναι ; μάντευσε ποῦος εἶναι ;

Ἦτο ἡ Ἰωάννα, ἥτις εἶχεν ἐνδυθῆ μόνη. Ἡ φωνὴ τῆς θείας Φαιτῆς τὴν εἶχεν ἐξυπνήσει· βλέπουσα δὲ ὅτι ἡ θύρα τοῦ σπουδαστηρίου ἦτο κεκλεισμένη, ταχύτατα ἔσπευσεν ὅπως ἐκπλήξῃ τὴν μητέρα τῆς,

— Ποῦος εἶναι ; ποῦος εἶναι ; ἐπανελάμβανεν ἀγωνιζομένη ὅπως καταπνίξῃ τοὺς γέλωτας.

Ἐπειδὴ δ' ἡ Ροζαλία εἰσῆρχετο κομίζουσα τὸ πρόγευμα :

— Μὴν ὀμιλήσης σύ, πρόσεξε, δὲν σὲ ἐρωτᾷ κανεὶς.

— Ἐλα, τρελλή, ἐφώνησεν ἡ Ἑλένη, μήπως φαντάζεσαι πῶς ἀμφιβάλω ὅτι εἶσαι ἡ εὐγενεὶα σου ;

Τὸ κοράσιον ἐξωλίσθησεν ταχέως ἐπὶ τῶν γονάτων τῆς μητρὸς του, καὶ ἐκεῖ ἀνατραπέσα, καὶ ταλαντευομένη, παράφορος δ' ἐκ τῆς ἐπινοήσεώς τῆς, ἐξηκολούθησε μετὰ πειστικῷ ἤθους :

— Μὰ μὰ, ἢ μπορεῖ νὰ ἦτο καμμία ἄλλη μικρὰ κόρη,

μάλιστα, μίαν μικρὰ κόρη, ἡ ὁποία θὰ σοῦ ἔφερε ἴσως καμμίαν ἐπιστολὴν ἐκ μέρους τῆς μαμᾶς τῆς, διὰ νὰ σὲ προσκαλέσῃ εἰς τὸ δεῖπνον, καὶ θὰ σοῦ ἐσπράλιζε τὰ μάτια.

— Ἄφησε ταῖς ἐξυπναδαὶς ἐπανελάβην ἡ Ἑλένη, θέτουσα αὐτὴν νὰ σταθῇ ὀρθία, τί εἶνε αὐτὰ ποῦ λέγεις ; ἔλα νὰ μὰς σερβίρης, Ροζαλία

Ἄλλ' ἡ ὑπέρτης ἐπεξεργαζέτο τὴν μικράν, λέγουσα ὅτι ἡ δεσποσύνη ἦτο πολὺ ἀστεῖως ἐνδεδυμένη.

Ἡ Ἰωάννα ἀληθῶς, ὡς ἐκ τῆς ταχύτητος, δὲν εἶχε φορέσει τὰ ὑποδήματά τῆς, ἦτο μόνον μὲ τὸ μεσοφόριον, κοντὸν μεσοφόριον ἐκ φλανέλλας, ἐκ τοῦ σχίσματος τοῦ ὁποίου προέκυπτε μίαν γωνία τοῦ ὑποκαμίσου, τὰ μαλλία ἔπιπτον ἀτάκτως, καὶ ἐβαδίζεν ἐπὶ τῶν πλαγίως περασθεισῶν περικνημίδων, παρέχουσα θεῖαν εὐάρεστον ἐν τῇ λευκῇ αὐτῆς περιβολῇ. Ἐκυψε καὶ παρετήρησεν ἑαυτὴν, καὶ κατόπιν ἐξεράγγη εἰς γέλωτας.

— Πόσον κομψὴ ποῦ εἶμαι ! κύτταξε ! Πές μου μαμὰ, θέλεις νὰ μείνω ἔτσι ; δὲν εἶμαι εὐμορφη ;

Ἡ Ἑλένη ἀναστείλασα χειρονομίαν ἀνυπομονησίας, ἠρέκασθη μόνον νὰ υποβάλῃ τὴν συνήθη αὐτῆς ἐρώτησιν :

— Πῶς ἀκόμη δὲν ἐνίφθης ;

— ὦ ! μαμὰ, ἐπιθύρισε τὸ κοράσιον ἀμέσως σκυθρωπᾶν, ὦ ! μαμὰ, βρέχει ὁ καιρὸς εἶνε πολὺ ἀσχημος.

— Τότε δὲν ἔχει πρόγευμα, πήγαίνε νὰ τὴν νίψῃς Ροζαλία.

Συνήθως ἡ μήτηρ τῆς ἐλάμβανε τὴν τοιαύτην φροντίδα, ἐνῶ ἐκείνη ἐδοκίμαζεν ἀληθῆ δυσἀρέσκειαν.

Ἐπλησίαζε τὴν πυρὰν προσποιουμένη ὅτι ἐρρίγει καὶ ὅταν ἀκόμη ὁ καιρὸς ἦτο εὐχάριστος. Ἡ Ροζαλία ἐπλησίασεν ἐκ τῆς λυχνίας εἰς τὸν λιχνοστάτην, ἐπὶ τοῦ ὁποίου εἶχεν ἀποθέσει ἐν μᾶκτρον καὶ δύο κυαθίσκους ἐκ πορσελάνης λευκῆς, ἐνῶ ἐπὶ τοῦ πυρός, ὁ καφῆς μὲ τὸ γάλα ἐντὸς ἀργυροῦ ἀγγείου, ὅπερ ἦτο δῶρον τοῦ κυρίου Ραμβῶδου, ἔβραζε.

— Μὰ μὰ, μαμὰ, ἐκράυγαζεν ἡ Ἰωάννα, ἐκ τοῦ βάθους τοῦ σπουδαστηρίου, μὲ τρίβει δυνατὰ, μὲ γδέρνει. ὦ ! τί κρῦο ! τί φοβερὸ κρῦο !

Ἡ Ἑλένη μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τοῦ ἀγγείου βαθεῶς ὠνειροπόλει. Ἐπεθύμει περιπλέον νὰ ἐγνώριζεν, ἐὰν θὰ μετέβαινεν ἐκεῖ ἡ Ἰουλία. Πρωξύνετο καὶ ἐταράσσετο, ἐπιθυμοῦσα νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς τὸ μυστήριον τῆς συνεντεύ-

ξεως, ἐντὸς τῆς ρυπαρᾶς ἐκείνης γωνίας τῶν Πηρσιῶν, καὶ εἰς τὸ μυστήριον αὐτὸ ἀπήλαυε ἀποτρόπαιον εὐχαρίστησιν. Ἀνεγνώριζεν ὅποιον κατὰ βάθος ἦτο τὸ πνεῦμα τοῦ Μαλινιώ φαντασία μυθιστορήματος, ἀναβίωσις τῶν ρυπαρῶν οἰκιῶν τῆς Ἀντιβασιλείας, καὶ ἐν τούτοις, μὲν τὴν ἀποστροφὴν τῆς κατειχέτο ὑπὸ πυρετοῦ καὶ ἠσθάνετο ἐαυτὴν ἐλκυομένην, αἱ αἰσθήσεις αὐτῆς ἐπλαττον τὴν ἡρεμίαν καὶ τὸ σκιοφως, ὅπερ θὰ ἐβασίλευεν ἐντὸς τοῦ θαλάμου.

— Δεσποσύνη, ἐπνέλαθεν ἡ Ροζαλία, ἀφοῦ δὲν μὲ ἀφίνεις, θὰ φωνάζω τῆς μαμᾶς σου.

— Πρόσεχε, μοῦ ρίχνεις σαποῦνι 'ς τὰ μάτια ἀπεκρίνατο ἡ Ἰωάννα, τῆς ὁποίας ἡ φωνὴ ἐπνίγετο εἰς τὰ δάκρυα, ἀρκετὰ μὲ ἐπλυνες, ἀφῆσέ με... τὰ αὐτιά ἄς μείνουν δι' αὐριον.

Πλὴν ὁ καταποντισμὸς τοῦ ὕδατος ἐξηκολούθει καὶ ὁ ἦχος τῆς προστριβῆς ἠκούετο εἰς μεγάλην ἀπόστασιν. Ἐλάμβανε χώραν ἀληθῆς πάλιν τὸ κοράσιον ἐθρῆνει, ἀλλὰ σχεδὸν πάραυτα μετέπεσεν εἰς μεγάλην φαιδρότητα καὶ ἐφώνησεν :

— Ἐτελειώσε, ἐτελειώσε.

Καὶ ἐτίνασσε τὰ εἰσέτι βεβρεγμένα μαλλία τῆς κατακοκκίνη ἐκ τῆς προστριβῆς καὶ δροσερωτάτη ἐνφῶ δὲ ἠγωνίζετο, ἀφῆκε νὰ ἐξολισθήσῃ ἐπὶ μᾶλλον ἢ φλανέλλα τῆς τὸ μεσοφρόνιον τῆς εἶχε λυθῆ, αἱ περικνημίδες τῆς εἶχον καταπέσει, ἀρήσασαι γυμνὰς τὰς κνήμας, καὶ τὸ κοράσιον, ἐν ἀδαμιαία γυμνότητι, κατὰ τὴν ἐκφρασιν τῆς Ροζαλίας, προσωμοιάζε μικρὸν Χριστόν.

Ἄλλ' ἡ Ἰωάννα ἦτο λίαν ὑπερήφανος, ὅτι ἦτο καθαρὰ καὶ δὲν ἐπέτρεπε νὰ τὴν ἐνδύσουν.

— Κύτταζε ὀλίγο, μαμά, κύτταζε τὰ χέρια μου, τὸν λαιμόν μου, τὰ αὐτιά μου. ὦ, ἀφῆσέ με νὰ ζεσταθῶ καὶ εἶμαι πολὺ καλά. Τώρα δὲν ἔχεις νὰ εἰπῆς λόγον. Σήμερον, νομίζω, πῶς ἀξίζω διὰ τὸ πρόγευμα...

Καὶ συνεπειρώθη πρὸ τῆς πυρᾶς ἐπὶ τοῦ μικροῦ καθίσματος τῆς. Τότε ἡ Ροζαλία τῇ προσέφερε τὸν καφέ μὲ τὸ γάλα. Ἡ Ἰωάννα ἔφερε τὸν κυαθίσκον αὐτῆς ἐπὶ τῶν γονάτων καὶ ἤρχισε νὰ διαβρέχῃ τεμάχια ἄρτου σοβαρῶς μὲ τὴν λεπτότητα ἀνεπτυγμένου ἀνθρώπου.

Ἡ Ἐλένη καὶ ἄλλοτε τῇ εἶχεν ἀπαγορεύσει νὰ τρώγῃ τοιουτοτρόπως, ἀλλ' ἐκείνη δὲν ἤκουεν· ἀφῆκε τὸν ἄρτον καὶ ἐξηκολούθησε νὰ πίνῃ μόνον τὸν καφέ, καὶ εἰς τὴν τελευταίαν αὐτῆς καταπόσιν ἐράνη μεταμεληθεῖσα. Ἀόριστος θλίψις τῇ ἐπίεσε τὴν καρδίαν, ἀφῆκε χαμαὶ τὸν κυαθίσκον καὶ ἐρρίφθη εἰς τὸν τράχηλον τῆς μητρὸς τῆς βλέπουσαν αὐτὴν τοσοῦτον ὠχρᾶν.

— Μαμά, τί ἔχεις; μήπως εἶσαι ἀρρωστη; μήπως σοῦ ἐπροζένησα λύπην; πές μου.

— Ὅχι, ἀγάπη μου, ἐξ ἐναντίας, φέρεσαι πολὺ καλά, ἐψιθύρισε ἡ Ἐλένη, ἥτις καὶ τὴν ἐνηγκαλίσθη· αἰσθάνομαι μόνον ὀλίγην κούρασιν, διότι δὲν ἐκοιμήθην καλῶς τὴν νύκτα· ἠσύχασε, παῖζε.

Ἐσκέπτετο ὅτι ἡ ἡμέρα θὰ τῇ ἐφαίνετο χρόνος. Τι θὰ ἔκαμνε λοιπὸν μέχρι τῆς ἐλεύσεως τῆς νυκτός; Ἀπὸ τίνος χρόνου δὲν εἶχεν ἐργασθῆ ποσῶς; ἡ ἐργασία τῇ ἐφαίνετο βάρος. Ἐπὶ ὄρας ὀλοκλήρους παρέμενεν ἀργὴ μὲ τὰς χεῖρας ἐστχυρωμένας· τὸ δωμάτιον τὴν ἐπληττε καὶ ἠσθάνετο τὴν ἀνάγκην νὰ ἐξέρχεται ὅπως ἀναπνέῃ ἐλευθέρως. Τὴν ἠνώχλει σπουδαίως ὁ θάλαμος τῆς καὶ ἤρχισε νὰ τὸν ἀποστρέφεται, παρωργισμένη διὰ τὰ δύο ἔτη, τὰ ὅποια εἶχε ζῆσει ἐκεῖ μέσα. Τὸν εὗρισκε μισητὸν μὲ τὰ κυανὰ βελουδά του καὶ τὸν ἀπέρατον ὀρίζοντά του. Καὶ ἤρχισε νὰ ὀνειροπολῇ περὶ μικροῦ τίνος οἰκῆματος, ἐν θαυρῶδει τινὶ ὄδῳ, ἥτις νὰ τὴν ταράττῃ.

— Θεέ μου! Θεέ μου! πόσον ἀργὰ πκέρχονται αἱ ὧραι!

Ἐλαθε βιβλίον, ἀλλ' ἡ σταθερὰ ἰδέα, ἥτις περιστρέ-

φετο ἐν τῇ κεφαλῇ τῆς, ἐσχημάτιζε συνεχῶς τὴν αὐτὴν εἰκόνα μεταξὺ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς καὶ τῆς ἐπομένης σελίδος.

Ἡ Ροζαλία εἶχεν ἐπιδιορθώσει τὸ δωμάτιον. Ἡ Ἰωάννα εἶχε κτενισθῆ καὶ ἐνδυθῆ. Τότε ἐν τῷ μέσῳ τῶν τακτοποιημένων ἐπίπλων, ἐνφῶ ἡ μήτηρ ἠγωνίζετο νὰ ἀναγνώσῃ πρὸ τοῦ παραθύρου, τὸ κοράσιον, τὸ ὅποιον εὗρισκετο εἰς τὰς ὄρας τῆς περιχαροῦς μανίας του, ἤρχισε νὰ πλάττῃ μεγάλην ἱστορίαν.

Ἦτο μόνη, ἀλλ' αὐτὸ δὲν τῇ ἐπέφερεν οὐδὲν κώλυμα, διότι μόνη αὐτὴ ἠδύνατο νὰ ἀντιποιηθῆ τὴν παρουσίαν τριῶν ἢ τεσσάρων ἄλλων προσώπων, μετὰ πεποιθήσεως καὶ σοβαρότητος ἀστείωτάτης.

Κατ' ἀρχὰς ἐπικίζε τὰς κυρίας. Ἐφηντάζετο ὅτι ἤρχετο κυρία τις εἰς ἐπίσκεψιν καὶ ἔτρεχε χαιρετώσα αὐτήν :

— Καλὴ μέρα, κυρία... ἔλεγε πῶς ἔχετε; χρόνια ἔχω νὰ σὰς ἴδω. Ἀλήθεια εἶναι θαῦμα. Θεέ μου! καὶ ποῦ νὰ εἰζούρης τὰ βάσανά μου! μάλιστα, μάλιστα ὑποφέρω σπουδαίως ἀπὸ χολέρα... εἶνε πολὺ δυσάρεστον... ὦ! μὴ μὲ βλέπεις τώρα! Ἐπῆρα ὀλίγον ἐπάνω μου! Σεις ὅμως εἰλικρινῶς ἔχετε ζανανέωσει· δὲν σὰς κολακεῖω, λόγῳ τιμῆς. Καὶ τὰ τέκνα σὰς πῶς ἔχουν; Ἐγὼ νομίζω ὅτι τὸ ἔμαθες ἀπὸ τὸ περκασμένο θέρος, ἔχω τρία τέκνα...

Καὶ ἐξηκολούθει νὰ ἀπευθύνῃ τὰς φιλοφρονήσεις τῆς πρὸς τὸν λυχνοστάτην, τὸν ὅποιον φυσικῶς ἐξελάμβανεν ἀντὶ κυρίας· εἶτα προσήγγισε τὰς ἔδρας καὶ ἤρχισε νεάν συνομιλίαν γενικωτέραν, ἥτις διήρκεσεν ἐπὶ ὄρας, μετὰ βροχῆς φράσεων ἀληθῶς ἐξαιρέτων.

— Μὴ ἀνοησίας, Ἰωάννα, ἐπανελάμβανεν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἡ μήτηρ τῆς, ὁσάκις θόρυβος ὑπερβολικὸς τὴν ἀνησούγει.

— Ἀλλά, μαμά, εὗρισκομαι εἰς τὸ σπῆτι τῆς φίλης μου... μοῦ ὀμιλεῖ, ἡμπορῶ νὰ μὴ τῆς ἀποκριθῶ; Πῶς, δὲν εἰζεῦρεις τάχα, πῶς ὅταν σερβίρουν τὸ τσαῖ, δὲν βάζουν παξιμαδάκια εἰς τὰς τσέπαις;

Καὶ ἀνεχώρησε.

— Χαίρετε, κυρία, τὸ τσαῖ σὰς ἦτο περίφημον.

Καὶ αἴφνης μετέπεσεν ἐπὶ ἄλλου ἀντικειμένου. Προσεποιεῖτο ὅτι ἐξήρχετο ἐφ' ἀμαξίας καὶ ὅτι ἐπορεύετο νὰ ἀγοράσῃ προμηθείας, καθημένη περιβάδην ἐπὶ τίνος καθίσματος, ὡς νήπιον.

— Ἰωάννα! μὴ τόσο γρήγορα καὶ φοβοῦμαι· σταμάτησε λοιπὸν... δὲν βλέπεις, ὅτι εὗρισκόμεθα ἀπέναντι τῆς μοδίστας;... Δεσποσύνη, πόσον στοιγίζει ἐκεῖνος ὁ πῆλος; — Τριακόσια φράγκα δὲν εἶνε ἀκριβῆ, ἀλλὰ δὲν εἶνε διόλου κομψόν· ἤθελα νὰ εἶχε ἐπάνω ἓνα πουλί, ἓνα χονδρὸ πουλί, ὡς ἐκεῖνον ἐκεῖ... — Γιάννη, ἐμπρός, ὀδήγησόν με εἰς τὸν παντοπόλην. — Κύριε, ἔχετε μέλι; — Μάλιστα, κυρία, ἰδοῦ. ὦ! πόσον ὠρατον εἶνε! — Δὲν θέλω, δὲν θέλω. Δὸς μου δέκα λεπτῶν ζάχαρι... Πρόσεξε, καυμένη Γιάννη, δὲν βλέπεις ὅτι ἡ ἀμαξία γέρνει; ἰδοῦ καὶ ὁ Φρούραρχος. Κύτταζε τὸ ἀμαξάκι αὐτό, θὰ σπάσῃ ἐπάνω μας. — Ἐπάθαιτε τίποτε, κυρία; — Ὅχι, κύριε, ὄλωσ διόλου... Γιάννη, Γιάννη, ὀπίσω, ὀπίσω. Ὅχι, στάσου· ἔχω νὰ παραγγείλω μερικὰ ὑποκάμισα. Τρεῖς δωδεκάδες ὑποκάμισα διὰ τὴν κυρίαν... Ἐλησμόνησα, ἔχω νὰ παραγγείλω καὶ μποτίνια καὶ ἓνα κορσέ· Θεέ μου! αὐτὸ δὲν θὰ τελειώσῃ ποτέ.

Καὶ ἀερίζετο διὰ τοῦ ριπιδίου αὐτῆς, ὑποκρινόμενη τὴν κατάκοπον κυρίαν, ἥτις ἐπιστρέψασα εἰς τὴν οἰκίαν τῆς ἐπέπληττε τοὺς ἀνθρώπους τῆς. Οὐδέποτε ἤρκετο εἰς ὀλίγα, κατελαμβάνετο ὑπὸ πυρετοῦ, ὑπὸ συνεχοῦς ἀναπτύξεως φανταστικῶν ἐπινοήσεων. Τὰ πάντα ἐκ τῆς ἐνεργητικῆς ζωῆς σμικρυνόμενα εἰσεχώρουν ἐντὸς τῆς μικρᾶς κεφαλῆς τῆς καὶ ἐξήρχοντο εἰς ῥάκη. Ἀπὸ τῆς πρώτης μέχρι τῆς ἐσπέρας περιστρέφετο, ἐχόρευεν, ἐφλυαρεῖ, μέχρις ὅτου ἤθελεν ἀποκάμει. Μικρὸν καθίσμα, ἀλεξιβρόχιον, τὸ

όποιον ήθελε παρατηρήσει εις μίαν γωνίαν, ράκος λαμβανόμενον εκ τής γής ήρκει όπως τήν μετατρέψη εις άλλο πειγνίδιον με νέας έπινοήσεις. Έδημιούργει το πών, πρόσωπα, τόπους, σκηνάς, και έτέρπετο ως ει είχε συναναστροφήν εκ δώδεκα άλλων έμηλικών κορασιών.

Τέλος ή νύξ έφθασεν, εξ έπλησίαζον να σημάνουν. Η Έλένη, έγερθεισα εκ τής άνησύχου ύπνηλιάς, τήν όποιαν ήσθάνετο καθ' όλον το άπόγευμα, έρριψε ταχέως σάλιον επί τών ώμων της.

— Μια θά εξέλθης; ήρώτησεν ή Γωάννα έκπεπληγμένη.

— Ναί, μικρά μου, έχω να κάμω μίαν έπίσκεψιν εις το τμήμα, δέν θά άργήσω πολύ, να καθήσης φρόνιμα...

Έξω ή τήεις τών χιόνων εξηκολούθει, και χειμαρρος ήλιος εκάλυπτε τās όδούς. Η Έλένη εισήλθε κατά τήν όδόν Παιστή εις ύποδηματοποιείόν τι, ένθα ειχεν άποστείλει τήν θείαν Φαιτή να παραγγείλη ύποδήματα, και κατόπιν έλαβε τήν όδόν Φαϊτώδου. Ο ουρανός ήτο μολυβδόχρους, πυκνή όμίχλη εκάλυπτε τās λιθόστρωτα, ή όδός εξετεινέτο ένώπιόν της έρημος και άνιαρά, και έπειδή ή ώρα ήτο άρκετά προκεχωρημένη, ύπηρχον έδω και εκει ράμφη άεριοφωτος, άτινα έρριπτον επί τής ύγρας ήλιος ώχρας κηλίδας.

Έτάχυνε τās βήματά της και διερχομένη πρό τών οικιών έλάμβανε τήν προφύλαξιν να κρύπτεται ως ει μετέβαινε εις έρωτικήν συνέντευξιν, όταν δ' έφθασε προς το μέρος τής διαβάσεως τών ύδάτων έσταμάτησεν ύπό τόν θόλον, καταληφθεισα από άληθη φόβον. Η άβυσσος έχαινε ύπό τούς πόδας της ως μαύρη όπη και δέν ήδύνατο να παρατηρήση μέχρι του βάθους' μόνον έν τω μέσω τής σκοτεινής ταύτης έκτασεως διέκρινε τήν ύποτρέμουσαν λάμψιν του μόνου φανού, όστις τήν έφώτιζε' τέλος έδίστασεν, άλλ' επί τέλους έλαβε τήν σιδηράν ράβδον του δρυφάκτου όπως μή πέση, και διά τών άκρων τών ποδών της ήγγιξε το έδαφος' δεξιά και άριστερά τās τείχη περιωρίζοντο φαινόμενα μεμακρυσμένα ως εκ του σκότους, ένφ ύπεράνω έρριπτεν άορίστως γιγαντώδεις βραχιόνας, δίκην σπασμαδικώς τεταμένω χειρών. Έτρεμεν εκ του φόβου μήπως ήθελεν άνοιχθή θύρα τις γειτονικού κήπου, και άγνωστος έφορμήση έναντίον της. Ούδεις διαβάτης έφαινετο και έτρεχε μεθ' όσης ήδύνατο ταχύτητος. Αίφνης σκια εξήλθεν εκ του σκότους, και τρόμος φρικτός τής επάγωσε τās μέλη, όταν ειδε τήν σκιάν να κινηθή' ήτο γηραιά κυρία μετά κόπου κινουμένη' τότε μόνον καθησύχασεν άνύψωσε μετά μεγαλειτέρας έπιμελείας τήν έσθητα αυτής, τής όποιας ή ούρά έσύρετο εις τόν βόρβορον, τοσούτη δέ ήλις ύπηρχεν, ώστε τās ύποδήματά της προσεκολλώντο όπου άν επάτει. Ένστικτος όρμη τήν ώθει προς τās κάτω' ή ύγρασία έσταζεν εκ τών κλάδων επί του περάματος, ή λάμψις του φανού, άνηρημένου επί τής πλευράς φρέατος, εξησθένει επί μαλλον.

Η Έλένη διήλθε δεξιά του άνωγέου, άλλ' ήσθάνετο φρίκην, ούδεις έκινείτο' κατήλθε φοβερά στενοχωρημένη. Αναμφιβόλως έγνώριζεν, ότι ή θεία Φαιτή κατόκει επί του πρώτου όρόφου και έν τούτοις δέν έτόλμα να προχωρήση' παρήμεινεν επί τινα λεπτά επί του διαδρόμου, τόν όποιον φανός άνηρημένος έφώτιζεν' άνήλθε διαταζουσα' παρετήρησε τās θύρας και έπροχώρησεν, ότε συγχρόνως ή γραία ειχε κύψει επί τής κλίμακος.

— Διατί στέκεσαι εις τήν σκάλα, κυρία; προχώρησε, μή κάθεις εκει, διότι εινε φόβος να πέσης' το μέρος εινε πολύ επικίνδυνον.

— Όχι, δέν πίπτω, εύχαριστώ, ειπεν ή Έλένη, θεία Φαιτή, έλατε να πάρете τās ύποδήματα.

Και παρετήρει τήν θύραν, τήν όποιαν ή θεία Φαιτή ειχεν αφήσει ήνεφγμένην όπισθέν της.

— Είμαι κατάμονη, σας όρκίζομαι, επανέλαθεν ή γραία,

έλατε, από έδω έμβαινουν εις το μαγειρείον' ώ! σεις δέν ειθε υπερήφανη προς τούς πτωχούς' αυτό εινε γνωστόν.

Τότε μδλην τήν άποστροφήν και τήν αισχύνην, τήν όποιαν ήσθάνετο, τήν ήκολούθησεν.

— Ίδου τās ύποδήματά σας, θεία Φαιτή.

— Θεέ μου! πόσον σας είμαι εύγνώμων! ώ! τί ώρατζ ποϋ εινε! Περιμείνατε όλίγον να τās δοκιμάσω. Α! μου έρχονται περιφρημα' νομίζει κανεις πως εινε γάντια, τί εύτυχία! Τουλάχιστον θα ήμπορώ να περιπατώ έλεύθερα' δέν έχω πλέον να φοβούμαι τήν λάσπην' με σώζετε από βέβαιον κίνδυνον' εινε το αυτό, ως να μου χαρίζετε δέκα χρόνια ζωή, καλή μου κυρία. Δέν το λέγω δια κολακείαν, εινε ή αλήθεια. Όχι, δέν είμαι διόλου κόλαξ.

Δέν έπαυε να φλυαρή, ένφ ήρπαζε συγχρόνως τās χείρας τής Έλένης, τās όποιας κατεφιλει. Έντός μιας χύτρας έθερμαινετο οίνος, επί τής τραπέζης πλησίον τής λυχνίας φιάλη εκ Βορδώ, κατά το ήμισυ κενή, άνύψου τόν λεπτόν αυτής άνύχνα, ή δέ λοιπή διακόσμησης του μαγειρείου άποτελείτο από τέσσαρα πέντε πινάκια, έν ποτήριον, δύο τηγάνια και μίαν χύτραν. Εκ πρώτης όψews ήτο φανερόν, ότι ή θεία Φαιτή ήτο εκει έγκαθιδρυμένη, έντός του μαγειρείου αυτού του άνυπάνδρου κυρίου. Παρατηρήσασα δέ ότι τής Έλένης τās βλέμματα διαρκώς έστρέφοντο προς το μέρος τής χύτρας, έπλησίασε και προσεποιήθη τήν δυστυχή, λέγουσα:

— Ω! πόσον ύποφέρω εις τήν κοιλιά! ο ιατρός καλὰ μου ειπεν, ότι θα έχω κανένα σκουλικί εις τήν κοιλιά μου. Λιγάκι κρασί με θεραπείει... ή ζωή μου εινε πολύ βασανισμένη. Το κακό μου εύχομαι να μή το πάθη ούτε ο έχθρός μου... Εινε τόσο φοβερό. Έπι τέλους εύρηκα όλίγον τήν άναπαυσίν μου' όταν πάθη κανεις μεγάλη βασανισμα, δίκαιον εινε να αναπαυθή όλίγον. Έκαμε ο Θεός και έπεσx εις τās χείρα αυτού του καλού άνθρώπου, τόν όποιον εύχομαι ο Θεός να εύλογη.

Και λέγουσα ταϋτα, έρριψε δύο μεγάλα τεμάχια σακχάρως έντός του οίνου. Ειχε παχυνθή περισσότερο' οι μικροί όφθαλμοί της ειχον σχεδόν εξαφανισθή έντός του πεφυσημένου προσώπου της, ένφ ή κτηνώδης άπόλαυσις τής έδιδε μεγίστην βραδύτητα εις τās κινήσεις της. Η φιλοδοξία ολοκλήρου τής ύπάρξεώς της έφαινετο ότι έπληρώθη επί τέλους. Ειχεν άνεύρει τέλος το φυσικόν της ύφος. Και ένφ έκυπτεν όπως τοποθετήση τήν σάκχαριν, ή Έλένη παρετήρησεν εις το βάθος έρμαρίου τινός έν γλυκοδοχείον, έν δέμα διπυρίτου και όλίγα σιγάρα, τās όποια βεβαίως θα ειχε κλέψει από τόν κύριόν της.

— Λοιπόν! ύγίαινε, θεία Φαιτή' έγώ φεύγω.

Άλλ' ή γραία αφήσασα τήν χύτραν αυτής εις τινα γωνίαν, έψιθύρισε:

— Καλὲ περιμείνατε όλίγον και έβρασε' σε μια στιγμή το πίνω... όχι, όχι, μή φύγετε από έδω. Σας ζητώ συγχώρησιν, ποϋ σας ύπεδέχτην εις το μαγειρείον... ακολουθήσατέ με να κάμωμεν ένα γύρον.

Έλαβε τόν λύχνον, όστις ήτο τοποθετημένος έντός στενου τινος άγγείου. Η Έλένη, τής όποιας ή καρδιά έπαλλε σφοδρως, έβάδισε κατόπιν της' το δοχείον του έλαιου, διερρηγμένον και καπνισμένον, ήτο καθιδρον εκ τής ύγρασίας' ώθησε θύραν τινά, ήτις ήνεφχθη, και ήσθάνθη ότι έβάδιζεν επί πυκνού τάπητος. Η θεία Φαιτή έβάδισεν όλίγα βήματα έντός του σκοτεινού και σιωπηλου έκείνου θαλάμου.

— Αί! ειπε, διδουσα μεγαλειτερον φως εις τόν λύχνον, κύτταξε πόσον ειναί κομψή!

Ήσαν δύο δωμάτια τετράγωνα, τās όποια συνεκοινωνουν μεταξύ των δια τινος θύρας, τής όποιας ειχον αφαιρεθή τās θυρόφυλλα. Παραπέτασμα τι μόνον τās διεχώριζεν' ήσαν δέ άμφοτερα έπιπλαμένα εξ έρυθρού κρετονίου, κατά τόν ρυθμόν Λουδοβίκου ΙΕ' μετ' έζωγραφημένων έρω-

των μεταξὺ τῶν ἐξ ἀνθέων κοσμημάτων. Ἐν τῷ πρώτῳ δωματίῳ ὑπῆρχον εἰς λυχνοστάτης, δύο σκίμποδες καὶ ὀλίγαι ἑδραὶ. Ἐν τῷ ἐτέρῳ, ὅπερ ἦτο ὀλίγον μικρότερον, κλίνη εὐρεῖα κατέχουσα δλόκληρον τὴν ἔκτασιν. Ἡ θεία Φαιτῆ ὑπέδειξεν αὐτῇ ἐπὶ τοῦ φανώματος κρυστάλλινον λαμπτήρα, ὅστις ἀνηρτάτο δι' ἐπιχρύσων ἀλύσεων. Ὁ λαμπτήρ οὗτος, κατὰ τὴν γνώμην τῆς γραίας, ἀπετέλει τὸ ἄκρον ἄκρον τῆς πολυτελείας καὶ ἔδιδε διαφόρους ἐξηγήσεις.

— Δὲν ἔμπορεῖς νὰ φαντασθῆς πόσον ἀστείος ποῦ εἶναι ἀνάπτει τὸν πολυέλαιον ἄμερα μεσημέρι καὶ μένει ἐδῶ, διὰ νὰ καπνίσῃ ἕνα σιγάρον μονάχα, ἢ καλλίτερα νὰ εἰπῶ διὰ νὰ σκοτώσῃ τὴν ὄραν του; αἰσθάνεται μεγάλην εὐχαρίστησιν, ὡς φαίνεται, διὰ τοῦτο, ἀλλὰ δὲν σημαίνει τίποτε, ἀφοῦ ἔχει θησαυρόν! . . .

Ἡ Ἑλένη, χωρὶς νὰ ὀμιλῇ, περιειργάζετο ἀμρότερα τὰ δωματία, τὰ ὁποῖα εὗρισκε, κατὰ τὴν ιδέαν τῆς, πολὺ ἀκατάλληλα τῇ ἐφαίνοντο πολὺ ἐρυθρὰ, ἢ κλίνη ἦτο ἀρκετὰ εὐρύχωρος, τὰ ἐπιπλα πολὺ πρόστυχα καὶ ἠσθάνετο τὴν ἀπόπειραν ἐνοχλητικῆς διαφθορᾶς διὰ τὴν φιλαυτίαν τῆς. Ἄλλη τις ἠδύνατο νὰ ὑποκύψῃ εὐκόλως καὶ μ' ὄλα ταῦτα ἐνδόμυχος ταραχῇ, μικρὸν κατὰ μικρὸν ἤρχισε νὰ τὴν καταλαμβάνῃ, καὶ πρὸ πάντων ὅταν ἔβλεπε τὴν γραίαν, ἥτις δὲν ἔπαυε νὰ καμμύη τοὺς ὀφθαλμούς.

— Αὐτὸ ἀφορᾷ τὸν κύριον Βικέντιον... ἐγὼ δὲν ἐνδιαφέρομαι, ἄς εἶνε καλὰ τὸ πλῆκτῆρι ποῦ πληρόνει.

— Ὑγιαίνει, θεία Φαιτῆ, ἐπανέλαβεν ἡ Ἑλένη, ἥτις ἠσθάνετο μεγίστην πλῆξιν.

Ἡθῆλθε νὰ ἀναχωρήσῃ καὶ ἤνοιξε μίαν θύραν πρὸς τοῦτο, ἀλλ' αἰφνῆδως εὐρέθη ἐν τῷ μέσῳ τριῶν ἄλλων δωματίων, ἐσχάτης ρυπαρότητος καὶ γυμνότητος. Ὁ χάρτης τῶν τοίχων ἀποκολληθεὶς ἐκρέματα, τὰ φανώματα ἦσαν κατὰμαυρα, ἢ ἀσθετος ἀποτριβεῖσα ἄφινε νὰ φαίνωνται οἱ πλίνθοι γυμνοί, ὑγρὰ δὲ καὶ δυσώδης ὁσμη ἀνεδίδοτο ἐκ τῆς πολυχρονίου ἐκείνης ἀθλιότητος.

— Ὅχι ἀπ' ἐδῶ, ὄχι ἀπ' ἐδῶ! ἀνέκραξεν ἡ θεία Φαιτῆ, ἡ θύρα αὐτὴ συνήθως μένει κλεισμένη, αὐτὰ εἶναι χωριστὰ δωματία, ἀνεξάρτητα, τὰ ὁποῖα δὲν ἐδιορθώθησαν ποτέ ἢ προσοχῇ τοῦ κυρίου μου ἐδόθη διὰ τὰ δύο πρῶτα... αὐτὰ βέβαια δὲν εἶναι πολὺ κομψά· ἀπ' ἐδῶ, καλὴ μου κυρία, ἀπ' ἐδῶ . . .

Καὶ ὅταν ἡ Ἑλένη διήλθεν αὐτὴς ἐκ τῶν πρώτων δωματίων τὴν ἐσταμάτησεν ὅπως ἀσπασθῇ καὶ πάλιν τὴν χεῖρά τῆς.

— Πηγαίνετε εἰς τὴν εὐχὴν τοῦ Θεοῦ, δὲν εἶμαι ἀχάριστος· πάντοτε θὰ ἐνθυμοῦμαι τὰ καλὰ, τὰ ζεστὰ ὑποδήματα, μὲ τὰ ὁποῖα χωρὶς κόπον θὰ ἔμπορῶ νὰ περπατῶ ὦρας πολλὰς. Καὶ τί λοιπὸν πρέπει νὰ δεηθῶ εἰς τὸν πανάγαθον διὰ νὰ σὰς δώσῃ; ὦ! Θεέ μου! εἰσάκουσον τῆς δούλης σου, καὶ δόσε καθε εὐτυχίαν σου εἰς τὴν κυρίαν αὐτήν, ὡ σὺ, ὁ ἐτάζων καρδίας καὶ νεφρούς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς, καὶ τοῦ υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος ἀμήν.

Καὶ ἐφαίνετο ὡς εἰ κατελήφθη ὑπὸ θρησκευτικῆς ἐκστάσεως· πολλαπλασιάζουσα τὰ σημεῖα τοῦ σταυροῦ καὶ τὰς γουγκλισίας ἀπέναντι τῆς κλίνης καὶ τοῦ κρυστάλλινου λαμπτήρος· εἶτα, ἀφοῦ ἠνέφξε τὴν θύραν, τὴν ἄγρουσαν πρὸς τὸν ἐξώστην, ἔκυψε καὶ εἶπεν εἰς τὸ οὖ; τῆς Ἑλένης διὰ φωνῆς ἡλλοιωμένης:

— Ὅταν καμμιὰ φρῶθ θελήσετε, κτυπήσατε τὴν θύραν τοῦ μαγειρείου, ἐδῶ πάντοτε μένω.

Ἡ Ἑλένη, ἐκπληκτος, ἔστρεψε καὶ ἔβλεπεν ὀπίσω τῆς, ὡς εἰ ἐξῆλθεν ἐκ μέρους ὑπόπτου· κατήλθε τὴν κλίμακα, ἀνῆλθε τὴν διόδον τῶν ὑδάτων καὶ εὐρέθη ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Vineuse, χωρὶς νὰ ἔχη συναίσθησιν τοῦ διαστήματος, τὸ ὁποῖον εἶχε διατρέξει. Μόνον ὅταν ἔφθασεν ἐκεῖ, ἠνῶθη τὴν ἐκπληξίν, τὴν ὁποῖαν τῇ ἐπροκάλεσεν ἡ τελευταία φράσις τῆς γραίας. Βεβαίως ὄχι· οὐδέποτε τοῦ λοιποῦ ὑπῆρχε

λόγος νὰ διευθύνῃ τὰ βήματά τῆς εἰς τὴν οἰκίαν ἐκείνην· δὲν ὑπῆρχε δὲ οὔτε ὁ λόγος τῆς ἐλεημοσύνης. Διατί λοιπὸν νὰ τῇ εἰπῇ νὰ κτυπήσῃ ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ μαγειρείου; Ἐπὶ τοῦ παρόντος ἦτο ἠὺχαριστημένη· εἶχε παρατηρήσει καὶ ἠσθάνετο ἀληθῆ περιφρόνησιν, τόσον δι' αὐτήν, ὅσον καὶ διὰ τοὺς ἄλλους. Ὅποια ἀτιμία νὰ μεταβῇ ἐκεῖ. Καὶ τὰ δύο δωματία μὲ τὸ ἐρυθρὸν κρετόνιον των παρουσιαζόντο ἀκαταπαύστως πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς. Δι' ἐνός μόνον βλέμματος εἶχον ἐντυπωθῆ ἐν τῇ μνήμῃ αἱ ἐλάχισται λεπτομέρειαι, μέχρι καὶ τῆς θέσεως ἥτις κατεῖχετο ὑπὸ τῶν ἑδρῶν, μέχρι καὶ τῶν πτυγῶν τῶν παραπετασμάτων, τὰ ὁποῖα περιεκάλυπτον τὴν κλίνην. Ἄλλὰ πᾶρυτα ἐπηκολούθει καὶ ἡ ἀνάμνησις τῶν τριῶν ἄλλων δωματίων, τῶν ρυπαρῶν τῶν κενῶν, καὶ ἐγκαταλειμμένων, ὡς καὶ ἡ ὄψις τῶν λερωδῶν αὐτῶν τοίχων, κεκαλυμμένων ὑπὸ τῶν εἰκονισμένων ἐρωτιδῶν. Ταῦτα δὲ πάντα διήγειρον ὀργὴν καὶ ἀηδίαν.

— Λοιπὸν, κυρία, ἀνέκραξεν ἡ Ροζαλία, ἥτις παρεφύλαττεν ἐπὶ τῆς κλίμακος, τὸ δεῖπνον θὰ ἦνε πολὺ ὠραῖον! εἶναι μιὰ ὦρα σχεδὸν ποῦ εἶναι ἔτοιμον.

Ἡ Ἰωάννα κατὰ τὸ διάστημα τοῦ δεῖπνου ἠνώχλει τὴν μητέρα αὐτῆς δι' ἐρωτήσεων: Ποῦ ἦτο; τί ἔκαμε; καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐλάμβανεν ἢ συντόμους ἀπαντήσεις, διεσκέδαζε κατὰ μόναν, παίζουσα καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ δεῖπνου. Πλησίον δ' αὐτῆς ἐπὶ τινος ἑδρᾶς ἔθεσε τὴν κούκλαν αὐτῆς, περιποιητικώτατα δὲ τῇ προσέφερε τὸ ἡμισυ τῆς τροφῆς τῆς.

— Πρόσεχε δειποσύνη, νὰ τρώγῃς πστροικὰ... δοκίμασε λίγο... ὦ! τὴ βρωμα! καλὴ αὐτὴ δὲν εἰξεύρει ἀκόμη οὔτε τὴν πεσέτα τῆς νὰ βάλῃ... ἔτσι μάλιστα, τὴν εἶσαι ὠραία! Πρόσεχε· πάρε ἕνα παξιμαδάκι... Τί εἶπες; θέλεις νὰ σοῦ τὸ ἀλείψω μὲ γλυκίσμα; μωρὲ μούτρα! καλλίτερο εἶναι καὶ ἔτσι... ἔλα, μὴ μὲ συγχίζῃς· καθάρισε τὸ μῆλό σου.

Καὶ ἔθετε τὸ μερίδιον τῆς πλαγγῶνος ἐπὶ τινος καθέδρας, βραδύτερον ὅμως, ὅποτε τὸ πινάκιον αὐτῆς ἐκενώθη, ἤρχισεν αὐτὴς νὰ λαμβάνῃ, τὸ ἐν μετὰ τὸ ἄλλο, ὅλα τὰ λιχνεύματα, τὰ ὁποῖα καὶ κατεβρόχιζεν, ὀμιλοῦσα ὡς ἐξ ὀνόματος τῆς πλαγγῶνος.

— ὦ! αὐτὸ εἶναι ἐξαίρετον· ποτέ δὲν ἔφαγα τόσον ὠραῖον γλυκίσμα· καὶ ἀπὸ ποῦ ἠγόρασες τὸ γλυκίσμα αὐτὸ κυρία; Ὅχι παραγγείλω καὶ ἐγὼ τοῦ συζύγου μου νὰ μοῦ πᾶρῃ ἕνα κουτί... Καὶ εἶναι λοιπὸν ἀπὸ τὸν κηπόν σου αὐτὰ τὰ ὠραία μῆλα, κυρία;

Παίζουσα δὲ ἀπεκοιμήθη, καὶ κατέπεσεν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ θαλάμου, κρτοῦσα εἰσέτι τὴν πλαγγῶνα αὐτῆς. Ἀπὸ τῆς πρῶτης δὲν εἶχε διόλου καθήσει, αἱ μικραὶ κνήμαι αὐτῆς εἶχον ἀποκάμει, ὁ κόπος τῶν παιγνιδίων τὴν ἐκούρασε, καὶ ἀπεκοιμηθεῖσα ἐμειδία εἰσέτι, ἐφαίνετο δὲ ὀνειρευομένη ὅτι ἐπικίε πάντοτε. Ἡ μήτηρ τῆς τὴν ἔθεσε νὰ κοιμηθῇ ὡς εὐρίσκετο, ἀδρανῆ, ἐγκαταλειμμένην, πρόθυμον νὰ ἀποτελέσῃ μέρος ἐν τῇ χορείᾳ τῶν ἀγγέλων.

Ἡδὴ ἡ Ἑλένη παρέμεινε μόνη ἐν τῷ δωματίῳ· ἔκλεισε τὴν θύραν καὶ διήλθε φοβερὰν νύκτα πλησίον τοῦ ἐσθεσμένου πυρός. Δὲν ἦτο κυρία τῆς θελήσεώς τῆς, ποικίλαι σκέψεις τῆς ἐπέφερον μέγιστον κόπον καὶ ἐνόμιζεν ὅτι τῶν σκέψεων τῆς ἐκυριάρχει μοχθηρὰ καὶ φιλήδονος γυνή, τὴν ὁποῖαν δὲν ἐγνώριζεν, ἀλλ' αὐτὴ τῇ ὀμιλεῖ μετὰ τόνου ἡγεμονικοῦ, καὶ πρὸς τὴν ὁποῖαν δὲν ἠδύνατο νὰ παρκούῃ. Ὅταν ἐσήμανε μεσονύκτιον μετὰ κόπου κατεκλίθη, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ κλίνῃ ἡ ἀθυμία αὐτῆς κατέστη ἀφόρητος.

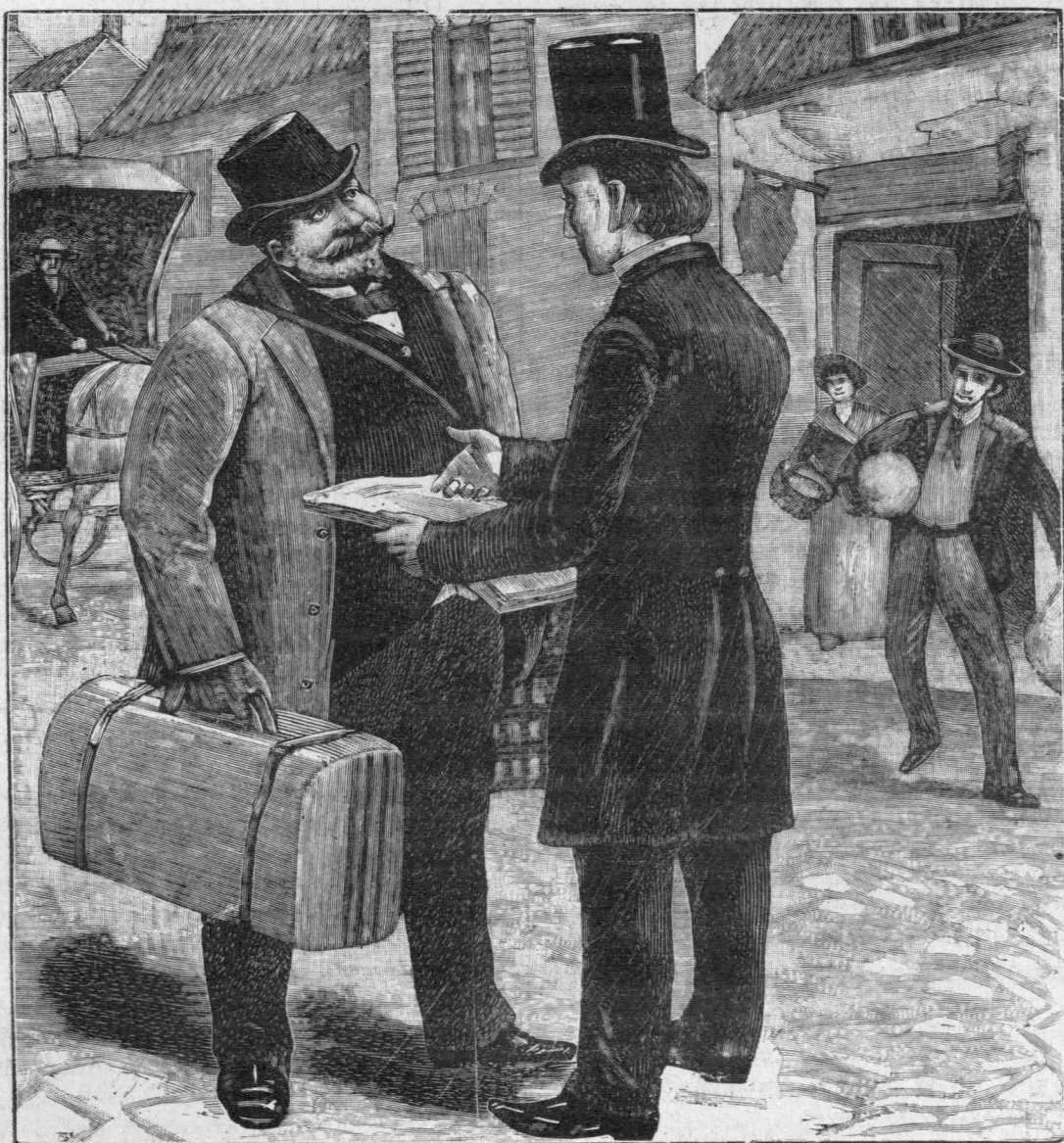
[Ἔπεται συνέχεια].

Κατὰ μετάφρασιν ΓΕΩΡ. Δ. ΣΤΕΦΑΝΙΔΟΥ, ἱατροῦ.

ΚΑΡΟΛΟΥ ΜΕΡΟΥΒΕΛ

ΝΕΚΡΑΙ ΚΑΙ ΖΩΣΑΙ

— 'Ιδού, εἶπε, διὰ τὸν κόμητα. (Σελ. 570).

Ἡ δεσποινὶς Σαρναίῳ ἠνωρθώθη ἀγρία, μὲ τὴν κόμην ἐν ἀταξίᾳ, τεινούσα τοὺς βραχίονας πρὸς τὸ μικρὸν πλάσμα, οὐτινος οἱ κλαυθμηρισμοὶ ἔθιγον τὰς ἴνας τῆς καρδιάς της.

Τὸ τέκνον δὲν ἦτο πλέον ἐκεῖ.

Ἡ Μαγδαληνὴ τὸ ἀπεκόμισεν εἰς τὸν γείτονα θάλαμον.

Ὁ δόκτωρ Καμπεϋρόλ ἦτο ἀνθρωπος προορατικός. Εἶχε προῖδει τὸ συμβάν.

Περίεβλεπε τὴν δεσποινίδα Σαρναίῳ διὰ τῶν βραχιόνων του, καὶ τῇ ἔδωκε σταγόνας τινὰς ὀπίου, αἵτινες ἐν ἀκαρεὶ ἐπήνεγκον τὸ ἀποτέλεσμά των.

Ἡ δούκισσα, ἐξ ἄλλου τὴν ἐπανέθετεν εἰς τὴν κλίνην μετὰ ζέσεως, ἣν ἠδυστυχῆς ἐξέλαβεν ἰσως ὡς τρυφερότητα.

Ἐξησθενημένη ἐκ τῶν βασάνων, ἡ Λευκὴ δὲν ἀντέτεινε καὶ ἔκλεισε τοὺς ὀφθαλμούς.

Ἡ δούκισσα καὶ ὁ ἰατρὸς ἐπανεῦρον τὴν Μιλιναίαν.

— Τί νὰ κάμωμεν; ἠρώτησεν ὁ Καμπεϋρόλ.

Ἡ κυρία λὰ Ρὸς Βιλλὰρ δὲν ἐδίστασεν.

— Ἦθελες τὸ παιδίον; ἠρώτησε τὴν Μαγδαληνὴν.

— Ναί.

— Λάβε αὐτό.

— Καὶ ἔπειτα;

— Ὁ Πουρσαζὶν θὰ σὲ ὀδηγήσῃ εἰς τὸν σιδηρόδρομον.

Δὲν ἔχω δι' αὐτὸν μυστικά.

— Καλά.

— Θὰ καταβῆς μέχρι τῆς Λυὼν' ἀπὸ Λυὼν εἰς Τουρ-

νον, ἀπὸ Τουρίνου εἰς Μιλάνον. Εἰς Μιλάνον, θὰ ὑπάγῃς νὰ εὕρῃς τὴν ἀνεψιάν σου Σιμονέτταν. Θὰ τῆ εἴπῃς : Σοὶ φέρω τὸ παιδίον αὐτό, τὸ ὁποῖον θ' ἀναθρέψῃς ὡς τὸ ἰδικόν σου. Ἐχει μίαν κόρην, νομίζω ;

— Ναί... τὴν Λαυραεντίαν.

— Δύναται ν' ἀγοράσῃ τὸ πανδοχεῖον ὃ ἐπιθυμεῖ, ἐκεῖνο εἰς τὸ ὁποῖον ὑπηρετεῖ μὲ τὸν μέθυσόν της Λούκον. Ποία νομίζεις εἶναι ἡ ἀξία του ;

— Ἔως δεκαπέντε χιλιάδες φράγκων.

— Θὰ τῆ ἀποκομίσης τριάκοντα. Ἀνάγκη τὸ παιδίον νὰ μὴ μάθῃ οὔτε ὅποιος εἶναι ὁ τόπος του, οὔτε ὅποια ἡ μήτηρ του ! Ἡ Σιμονέττα καὶ ὁ σύζυγός της τὸ ἀγνοοῦσι...

— Καλὰ, κυρία.

— Θὰ τὴν ὀνομάσῃς Ζουάναν.

— Καλὰ, κυρία.

— Εἰδοποίησον περὶ αὐτῶν τὸν Πουρσαῖν ἢ ἰδίᾳ. Ἐγὼ προσέχω τὴν κόρην μου ! Αὐτὴ μόνη μ' ἐνδιαφέρει. Αὐτὴν πρέπει νὰ σώσωμεν. Θὰ ζήσῃ ; Ἀμφιβάλλω. Ἀναχώρησον ἀθροῦτως. Παράλαβε πᾶν τὸ ἀναγκαῖον διὰ τὸ ταξίδιον, ἀσπρόρουχα, φορέματα, πᾶν ὃ,τι θέλεις... ἀλλ' ἀναχώρησον !..

Ρεῦμα ἀνέμου σφοδρότερον τῶν ἄλλων ἔσεισε τὴν οἰκίαν ὡς ἐὰν ἤθελεν ἡ θύελλα νὰ τὴν ἀπέσπᾳ τῶν θεμελιῶν της.

Ἡ Λευκὴ ἐκοιμάτο πάντοτε. Τὰ χεῖλη της ἀνεκινήθησαν ὡς ἐν ὄνειρῳ ψιθυρίζοντα ἓν ὄνομα :

— Τέκνον μου !

Ἡ μάμμη ἐγονυπέτησε παρὰ τὸ προσκεφάλαιόν της.

Κατὰ παράδοξον ἀντιθεσιν παρεκάλει τὸν Θεὸν πρὸς διάσωσιν της ἐγγονῆς της αὐτῆς ἥτις, σκληροτέρα ἐχθροῦ ἀπηνουῦς ἐφυγάδευσε τὰ δύο ἀτυχῆ ὄντα κατὰ τὴν θυελλώδη ἐκείνην νύκτα, ἥτις ἐφάνετο προωρισμένη διὰ τὸ ἔγκλημα.

Ὅτε ἡ ἀτυχῆς μήτηρ συνῆλθεν εἰς ἑαυτήν, τὰ δύο ὀχήματα ἦσαν μακρὰν, τρεῖς λεύγας ἀπέχοντα ἀλλήλων ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τοῦ Σατωρῶ.

Τὴν ἕκτην καὶ ἡμίσειαν ὁ Πουρσαῖν ἐπέστρεψεν εἰς Ζονσέρον καὶ ἐπανάφερεν εἰς τὸν σταῦλον τὸν ἵππον του καθιδρών.

Εἰς τῶν ἱπποκόμων ἀφυπνισθεὶς τὸν ἠρώτησε περὶ τοῦ αἰτίου τῆς πορείας του.

Ὁ ἐπιστάτης ἀπήντησε γρυλλίζων μετὰ πλήξεως ἀσάφεις τινὰς φράσεις ἰατρικὰς... ἰατρὸς... ἡ κυρία ἀδιάθετος !

Κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν ἡ δεσποινὶς Σαρναί, συνερχομένη ἐκ νάρκης γείτονος τῷ θανάτῳ, μόλις ἀνέπνεε, καὶ δὲν εἶχε τὴν δύναμιν τοῦ νὰ ὁμιλήσῃ ἢ κινηθῇ.

Ἦτο παρὰ τὸ χεῖλος τοῦ τάφου.

Ἡ μάμμη της τῆ ἐκράτει τὸν σφυγμὸν καὶ ἔτρεμεν ἐκ φόβου μὴ διακοπῶσιν οἱ παλμοὶ τῆς καρδίας της.

Ἐπὶ δεκαπέντε ἡμέρας, ἡ ἀσθενής, ὑπὸ τὸ κράτος παντελοῦς ἀδυναμίας, συντετριμμένη ὑπὸ τῶν φασμάτων τοῦ πυρετοῦ καὶ τῆς ἀλλοφροσύνης, ἔμενεν ἀδιάφορος εἰς τὰ περὶ αὐτὴν συμβαίνοντα.

Ἐνίοτε, εἰς τὰ παραληρήματά της, ἐκάλει τὰ τέκνα της διὰ τῶν γλυκυτέρων ὀνομάτων, ὡς ἐὰν ἡ ἀνάμνησις τῆ ἐπήρηστο κατὰ διαλείμματα, μολονότι ὄλαι τοῦ πνεύματός της αἱ λειτουργίαι ἦσαν ἐξ Ἰσοῦ ἐσκοτισμέναι.

Ὁφείλομεν νὰ τὸ ὁμολογήσωμεν, διὰ τὸν ἰατρὸν Καμπεϋρόλ ἐπέδειξεν ἀρροσίωσιν ἀπόλυτον, μοναδικήν, θαυμασίαν.

Σπανίως ἐγκατέλειπε τὴν Ζονσέρην, καὶ τοῦτο, ἵνα σπεύδῃ εἰς Βρέιλ, ὅπου ἐπεδαψίλευε πρὸς τὸν ἕτερόν του πελάτην τὰς φροντίδας του καὶ τὰς παραμυθίας μετὰ τῆς αὐτῆς πάντοτε ὑπομονῆς.

Μόνος ὁ ταγματάρχης παρέστη μετὰ τῆς δουλίσσης εἰς

τὸν τοκετὸν τῆς ἐγγονῆς της, μεθ' ὅλον τὸ σοβαρὸν τῆς περιστάσεως.

Ἡ κυρία λὰ Ρὸς Βιλλάρ ἤθελε διὰ πάσης θυσίας νὰ ἐτήρει τὸ μυστικόν της.

Οἱ ὑπῆρέται τοῦ πύργου, ἐξαιρουμένου τοῦ Πουρσαῖν, ἠδύνατο εἰς μυρίας νὰ παραδίδωνται ὑποθέσεις, οὐδὲν ὁμῶς ἐγνώριζον ἀκριβῶς.

Τὰ πρόσωπα αὐτοῦ τοῦ δράματος ἦσαν εἰς ἄκρον ἐχέμυθα.

Ἡ δούκισσα ἐγνώριζεν ἄλλως νὰ ἐξαγοράζῃ τὴν σιγὴν των.

Ὁ Γεώργιος Δαμβέρτος δὲν ἐστερεῖτο ποσῶς ὀξυδερκειάς. Ἀλλὰ τὸν ἐξηπάτησε τὸ ὑποχρεωτικὸν καὶ τὸ δραστήριον τοῦ ταγματάρχου.

Ὁ Καμπεϋρόλ τῷ ἐφάνετο ἀπλῶς μία τῶν καλλιτέρων φύσεων τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.

Περὶ τὰ τέλη Ἰανουαρίου, συνετελεῖτο ἡ ἀνάρρωσις τοῦ θύματος τοῦ Πουρσαῖν.

Τρεῖς μῆνες εἶχον ἀπὸ τοῦ συμβάντος παρέλθει καὶ ἐν τῷ διαστήματι αὐτῶν τὸ ἐνεργητικὸν καὶ ἀκμαῖον τῆς φύσεως τοῦ Γεωργίου συνετέλεσε θαύματα.

Ὀλίγιστα ἐκ τῆς αἱματηρᾶς πάλης τῷ εἶχον ἀπομείνει ἔχνη.

Συνάμα ἀνησυχία τις τὸν ἐτάρασεν.

Ἦθελε νὰ ἠρώτα τὸν Καμπεϋρόλ περὶ τῆς Λευκῆς Σαρναί καὶ ὁσάκις ἐπειράτο νὰ θίξῃ αὐτὸ τὸ ζήτημα, ὁ ταγματάρχης εὕρισκε μέσον καὶ ὑπεξέφευγεν.

Ἐν τούτοις, ἐστέραν τινά, ὁ ἰατρὸς ἀφίκετο εἰς Βρέιλ κομιστῆς εἰδήσεως εἰς τὸν πελάτην του.

Ἰδοῦ τί εἶχε συμβῆ.

Ἀπὸ τινῶν ἡμερῶν, ἡ Λευκὴ, ἥτις ἤρχιζε ν' ἀναλαμβάνῃ, ἠρώτα τὴν πάντοτε φυλάττουσαν αὐτὴν παρὰ τὸ προσκεφάλαιον δούκισσαν περὶ τῶν τέκνων της.

Ἡ δούκισσα ἀπήντα δι' ὑπεκφυγῶν ἵνα κατὰ μικρὸν τὴν ἐξοικειώσῃ πρὸς τὴν λύπην, ἥτις ἠδύνατο νὰ συνετάρασεν ἐκ νέου καὶ κατέστρεφε τὴν τόσον εὐθραυστὸν της ὑγείαν.

Ἀνήσυχος, ἐκνευρισμένη, ἡ νεανὶς ἐρίφθη ἐπὶ τέλους εἰς τὸν τράχηλον τῆς μάμμης της ἰκετεύουσα νὰ τῆ εἴπῃ τὴν ἀλήθειαν.

— Θὰ ἔχῃς τὴν δύναμιν νὰ τὴν ὑπομείνης ; ἐψιθύρισε ἡ δούκισσα θλίβουσα αὐτὴν εἰς τοὺς βραχίονάς της.

— Ἄ ! ἀνέκραξεν ἡ δυστυχῆς, δὲν ὑπάρχουσι πλέον !

Ἡ δούκισσα ἀνέστυρεν ἐν τῶν παραπετασμάτων, ὑπέδειξε διὰ νεύματος, πέραν, μικρὸν παρεκλήσιον βεβυθισμένον ἐντὸς κισσοῦ, καὶ δίχως νὰ προφέρῃ λέξιν ὕψωσε τοὺς ὀφθαλμούς πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ ἔθηκε τὸν δάκτυλόν της ἐπὶ τῶν χειλῶν.

Ἦσαν ἐκεῖ !

Ὀλίγας μετέπειτα ὄρας, ὁ Δαμβέρτος ἀνέγνωσε τὴν ἐπιστολὴν ἣν τῷ ἐκόμιζεν ὁ ταγματάρχης.

Τὰ ἐξῆς μόνον περιείχε, γραφέντα ἐν στιγμῇ ἀλγεινῆς ἐξάψεως, καθ' ὑπαγόρευσιν τῆς γραίας, ἐδόθη δὲ πρὸς τὸν ἰατρὸν ἵνα ριφθῇ εἰς τὸ κιβώτιον τοῦ ταχυδρομείου.

Ἐγνώριζε ποῦ ἔπρεπε νὰ τὴν κομίσῃ.

«Γεώργιε, ὁ ἔως ἡμῶν εἶναι κατηραμένος. Τὰ τέκνα μου ἀπέθνηκον Ὑγίαινε.»

Τὴν ἐπαύριον ὁ Γεώργιος Δαμβέρτος ἀπεχειρέτισε τὸν ξενόσαντα αὐτόν, ἀνεχώρησε διὰ Πιρισίους, μετέβη ἵνα συναντήσῃ καὶ περιπτυχθῇ τὸν πατέρα του καὶ τῷ εἶπε :

— Κατέχομαι ὑπὸ μεγάλης λύπης, ἣν θέλω νὰ διασκεδάσω θηρεῶν τὸν πλοῦτον. Δός μοι ὃ,τι ἐκ τῆς μητρὸς μου μοὶ ἀνήκει καὶ μεταναστεύω.

Μετὰ τρεῖς ἡμέρας, ἐπεβίβαστο πλοίου τῶν ὑπερατλαντικῶν, ἀπερχομένου διὰ Νέαν Ὑόρκην.

Ἀπεκόμιζεν ἐκ τῆς Γαλλίας ἐν τῇ τρωθείσῃ του ψυχῇ μίτος σφοδρὸν πρὸς τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ πράγματα καὶ

θέλησιν τοῦ νὰ κατανικήσῃ αὐτὰ καὶ τὰ καθυποτάξῃ.
Καὶ ἐσκέπτετο ἀπὸ τοῦ ὕψους τῆς γεφύρας, ρίπτων τελευταῖον βλέμμα πρὸς τὴν κατὰ μικρὸν ἀπομακρυνομένην ὄχθην.

— Ὁὐ ἐπανεῖθω πλούσιος ἢ δὲν θὰ ἐπανεῖθω !

ΙΘ'

Οἱ ὑπολογισμοὶ τοῦ ταγματάρχου Καμπεϋρόλ.

Τὸ τραῦμα, ὃ ὑπέστη ἡ δεσποινὶς Σαρναί, τόσον ἦτο τραχύ, ὥστε δὲν ἠδύνατο νὰ ἀναλαβῇ ἐξ αὐτοῦ διὰ μίαν.

Ἄφου ἐπὶ πολὺ ἐταλαντεύετο μεταξὺ ζωῆς καὶ θανάτου, εἰσῆλθεν εἰς τὸ στάδιον τῆς ἀναρρώσεως περὶ τὰς ἀρχὰς Μαΐου.

Δὲν ὑπάρχει τόπος μὴ προσλαμβάνων θέλητρα, ἀμα τῇ πρώτῃ ἐμφανίσει τοῦ ἔαρος.

Ἡ Ζονσέρη, μὲ τὰς γαληνίους τῆς καὶ μονοτόνους πεδιάδας, τὰ μεγάλα πληκτικὰ τῆς δάστη καὶ τοὺς μελαγχολικοὺς τῆς ὀρίζοντας, διέκειτο ἐν ἀρμονίᾳ πρὸς τὴν θλίψιν τῆς ἀναρρωννύουσας.

Ἡθέλησε νὰ διανύσῃ ἐκεῖ τὸ θέρος καὶ ἡ δούκισσα δὲν ἀντέστη εἰς τὴν ἐπιθυμίαν τῆς.

Γόητρον ἰσχυρότερον τῶν ἄλλων ἐκράτει τὴν δεσποινίδα Σαρναί εἰς τὰ μέρη αὐτὰ, ὅπου τόσον ὑπέφερε.

Συχνά, κατὰ τοὺς περιπάτους τῆς, στηριζομένη ἐπὶ τοῦ βραχίονος τῆς γραιῆς Μαγδαληνῆς, ἥτις τὴν θεώρει μετὰ τρυφερᾶς συμπαθείας, ἐπορεύετο καὶ ἐγονάτιζεν ἐπὶ τῶν ὑγρῶν πλακῶν τοῦ ἐκκλησιδίου, παρὰ τὸν κενὸν τάφον, ἔνθα προσήχθετο ὑπὲρ τῶν δύο τῆς νεκρῶν.

Ὁ κόμης Φίλιππος δὲ Βινοῶζ εἶχεν ἀναχωρήσει διὰ Παρισίους κατὰ μῆνα Φεβρουάριον, ἀφοῦ ἐπέδαψ' ἑλυσε πρὸς τοὺς γείτονάς του πᾶσαν ἔνδειξιν σεβασμοῦ καὶ φιλίας.

Ἄφινεν ὁμως ἀντικαταστάτην του, ἕτερον ἑαυτὸν, ἐπιτετραμμένον τὴν διοίκησιν τῶν συμφερόντων του καὶ τὴν υπεράσπισίν των, ὅσον ἠδύνατο κάλλιον.

Ἦτο ὁ συνέταιρός του Καμπεϋρόλ.

Ὁ Καμπεϋρόλ, κατὰ τὴν ἀνάρρωσιν τῆς νεκρᾶς του πελάτιδος εἶχε προχωρήσει ἐπὶ μᾶλλον ἐν τῇ οἰκειότητι τῶν δύο γυναικῶν.

Διὰ θαυμασίας δεξιότητος εἶχε κατακτήσει καὶ αὐτὴν τὴν τόσον αὐστηρὰν καὶ ὑξυδερκῆ μάμμη, ἥτις κατήντησε νὰ πιστεύῃ εἰς τὸ ἀφιλοκερδές του, βλέπουσα αὐτὸν διὰ τῆς βίας, οὕτως εἰπεῖν, δεχόμενον, τὰ ἀγαθὰ, ὧν τὸν ἐπλήρου.

Ἐπρεπε νὰ ἐβλέπετε μὲ ὁποίας ἀποστροφῶν ἀφοσιώσεως καὶ ὁποῖαν ἀπότομον ἐλευθεριότητα ἀπεποιεῖτο τὰς γενναιοδωρίας τῆς, ἵνα ἐν τέλει τὰς θέσῃ ἐπιτηδείως ἐν τῷ θυλακίῳ.

— Εἶνε πολὺ, τῇ ἀληθείᾳ, κυρία δούκισσα, εἶνε πολὺ... Μὲ καθυποχρεοῦτε διὰ τῆς ἀγαθότητός σας, δαίμονα !... ὡς νὰ ἤμην ἀληθῆς πρίγκηψ τῆς ἐπιστήμης. Τί εἶμαι; εἰς πτωχὸς ἰατρὸς τοῦ χωρίου !

Ἡ ἀναλλοιωτὸς του εὐδιαθεσία διεσκέδαζε τὴν νεάνίδα καὶ τῇ ἐπέφερε λήθην τῶν δεινῶν τῆς.

Ὀλίγον κατ'ὀλίγον ἡ δούκισσα καὶ ἡ Λευκὴ ἐξφοκιάθησαν νὰ θεωρῶσι τὸν ἀνθρωπίσκον αὐτόν, τὸν ὡς πῖθον στρογγύλον, τὸν τόσον ἀδιαφοροῦντα διὰ τὴν ἰδίαν του εὐημερίαν, κατὰ τὸ φαινόμενον, καὶ τόσῳ ὑποχρεωτικόν, ὅστις τὰς ἐπεσκέπτετο, ἀμα ὡς ἐκαλεῖτο ἀψηφῶν τὸν ἀνεμὸν καὶ τὴν βροχὴν, ὡς σύμβουλον καὶ ἀληθῆ φίλον.

Δὲν ἠδύνατο νὰ διάγῳσιν ἀνευ αὐτοῦ καὶ ὁ πύργος τοῖς ἐφαίνετο κενός, ὅτε δὲν τὸν ἐπλήρου διὰ τῶν ἐκρήξεων τῆς φαιδρότητός του.

Ὁ Καμπεϋρόλ, εἰς ἐπίμετρον, ἦτο κάτοχος ὄλων τῶν μυστικῶν των.

Ἡ Λευκὴ Σαρναί εἶχε πρὸ αὐτοῦ ἀποκαλύψει τὴν ψυχὴν τῆς.

Ἄφ'ἧς ἡμέρας τῇ ἐκόμισε τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Γεωργίου Δαμβέρτου, προτὸν πλαστογράφου, ἥτις τὴν ἐπληξεν εἰς τὴν καρδίαν, ἐσκέπτετο συχνάκις, τὸν ἀρχαῖόν τῆς φίλον οὐδέποτε δὲ ὠμίλει περὶ αὐτοῦ.

Ὅλοι οἱ λόγοι τῆς ἐπιστολῆς ἐκείνης προσέβαλον τὴν φιλοτιμίαν τῆς. Καὶ τὸ σκληρότερον ὄλων πληγῶσαν αὐτὴν ἦτο ὁ ἀποχαιρετισμὸς, ὃν περιεῖχε. Δὲν ἠθέληεν ὁ ἐραστῆς τῆς νὰ τὴν παραγυωρίζῃ καὶ ἐθεώρει ὡς ὕβριν τὴν ὑπόνοιάν του μόνον ὅτι ἔδωκεν αὐτῇ τὸν λόγον τῆς ἵνα κατόπιν τὸ μετανοῇ.

Ἐν τούτοις ἐσκέπτετο, ὅτι μεθ' ὅλα, μετὰ τὰς ἀνταλλαγείσας ἐπιστολάς, μετὰ τὴν τελευταίαν του ἐπιστολὴν, ἐν ἣ ὁ ἐφήμερός τῆς ἐραστῆς τῇ ἀπέδιδε τὴν ἐλευθερίαν τῆς, μετὰ τὸν ἀναγκαστικὸν τέλος ἀποχωρισμὸν, δι' ὃν ὑπέφερε, χωρὶς νὰ τὸ ὁμολογῇ, ἔμελλε νὰ τὸν ἐπανεύρῃ.

Καθ' ἑκάστην, εἰς τοὺς μονήρεις τῆς περιπάτους περιέμενε νὰ τὸν ἔβλεπεν ἐμφανιζόμενον ἐν ᾧ ἔκαμπεν ὁδόν τινα.

Εἰς ἕκαστον ταχυδρομεῖον περιέμενε τὴν ἀφίξιν τοῦ γραμματοκομιστοῦ, ἐλπίζουσα εἰδῆσίν τινα.

Αὐτὸ ἦτο τὸ μυστικὸν τῆς ἐπιμονῆς τῆς ἵνα κρατῇ τὴν μάμμη τῆς εἰς Ζονσέρην.

Ὁ Γεώργιος Δαμβέρτος δὲν ἦλθε καὶ δὲν ἔπεμψεν ἐπιστολάς.

Ἀπεφάσισε τότε νὰ προσφύγῃ ἐκ νέου εἰς τὸν φίλον τῆς Καμπεϋρόλ.

Ἐπανεληθμένης ὁ ταγματάρχης ἔκαμνε βραχείας ἀπουσίας, ἐπὶ προφάσει οἰκογενειακῶν ὑποθέσεων κληρονομίας, ἥτις τῇ ἔπιπτεν οὐρανόθεν καὶ ἦν ὠρεῖλε νὰ κανονισθῇ.

Ἐν ταῖς μετὰ τῆς δεσποινίδος Σαρναί συνομιλίαις του, ἔκαμνε ὑπκινιγμοὺς περὶ προσεχούσας μεταβολῆς τῆς καταστάσεως του.

Διόλου παράδοξον νὰ ἐγκατέλειπε τὸ Πρεϊλλὺ καὶ τὴν ἐν Βρένῃ πελατεῖάν του, πρὸς μεγάλην του λύπην, διότι ἐθεώρει ὅτι ἡ ταπεινὴ αὐτῇ καὶ ἀφανῆς ζωὴ τῷ ἤρμοζεν, ὅτι οὐδὲν τὸν εἴλκυεν πρὸς τὸν κόσμον καὶ ὅτι ἦτο ἀφωσιωμένος εἰς τοὺς ἀγρότας του τῆς Ζονσέρης, Βρέιλ καὶ λοιπῶν μερῶν.

Δὲν ἀπεβέλλοντο εὐκόλως ἕξεις δέκα ἐτῶν, νὰ πάρῃ ἡ ὀργή! καὶ ἐκολακεύετο ὅτι φίλους μόνον ἠρήθμει ἐν τῷ τόπῳ.

Ἄλλὰ, ἐξ ἄλλου, ἠδύνατο νὰ ἦτο ἀναίσθητος πρὸς τὴν ἀγαθότητα τῆς δουκίσσης, τὴν ὑπόληψιν ἣν τῷ ἐξεδήλου;

Τὸν συνείθιζον κακῶς ἐν Ζονσέρῃ καὶ ἤρχισε νὰ λαμβανῇ ἕξεις πολυτελεστέραις. Ὁ Χρυσοῦς Ἥλιος θὰ τὸν ἐστενοχώρει, τὸ ὠμολόγει, μετὰ μῆνας ὄλους τοιούτων ἀπολαύσεων.

Εἶχε πρὸ πάντων ἐκεῖ τὴν ἡγαπημένην του πελατεῖαν, τὴν προσφιλῆ του Λευκὴν, ἣν δὲν ἠδύνατο νὰ ἀπαρνηθῇ.

Εὐτυχῆς λοιπὸν εὐκαιρία τῷ ἐπέτρεπε, καθ' ἣν ἀκριβῶς ὦραν ἐπεβάλλετο ὁ ἀποχαιρετισμὸς, νὰ ἐγκαταστῇ εἰς Παρισίους καὶ διάγῃ ὡς εἰσοδηματίας, δυνάμενος νὰ ζῇ καὶ περιφέρεται ἀργὸς μὲ ὄλας του τὰς ἀναπαύσεις.

Τοῦτο μόνον δὲν ὠμολόγει εἰς τὴν νεάνίδα, ὅτι ἡ κληρονομία, περὶ ἧς ὠμίλει, τῷ προήρχετο ἀπὸ τῆς δουκίσσης.

Ἡ κυρία λὰ Ρὸς Βιλλὰρ εἶχεν ἀμείψει τὸν ζῆλόν του, ὡς εἶχεν ὑποσχεθῆ, βασιλικῶς !

Ὁ Καμπεϋρόλ εἶχεν ἀποταμιεύσει διακόσια ὄλα χιλιάδραχμα γραμματία καὶ ἡ δούκισσα τῷ ὑπέσχετο ὅτι τὸ πρᾶγμα δὲν θὰ περιωρίζετο ἕως ἐδῶ.

Πιστὸς καὶ ἀφωσιωμένος, ὁ ταγματάρχης, ὡς ἀληθῆς κυνάριον ! Ἡ δούκισσα ἄλλως εἶχε τὴν ἀνάγκην του διὰ

τὸ μέλλον. Τὸν ἐνεθάρρυνεν εἰς τὰ σχέδιά του, ἢ μάλλον εἶπεῖν, ἢ μεταλλαγὴ αὐτῆ διαμονῆς εἶχεν ἐκ τῶν προτέρων συμφωνηθῆ μεταξύ των.

Ἐν συντόμῳ, ἤθελε νὰ τὸν ἔχη πρόχειρον.

Ἄκαμptos εἰς ὅ,τι ἀπεφάσιζεν, ἢ Ἴταλις δὲν ἦτο ἐξ ἐκείνων, αἵτινες ἀνακαλοῦσι τὸ ἀπαξ ὑπ' αὐτῶν πραχθέν. Ἡ ὑπερηφάνειά της δὲν τὴν ἄφινε νὰ ὁμολογήσῃ, οὐδ' εἰς τὴν ἔγγονήν της ἔτι, ἐν σφάλμα, πλέον τι ἢ σφάλμα, τὸ ἔγκλημα, ὃ εἶχε διαπράξει. Καὶ ἐν τούτοις ἐταράσσεται ἐνδομύχως δι' αὐτό! Ἡ ψυχὴ της ἦτο ἐσκληρημένη ἐκ τῶν δοκιμασιῶν, ἀλλὰ δὲν τηρεῖ τις ἀτιμωρητὴ τοιοῦτο βᾶρος εἰς τὴν συνείδησιν. Τὰ ἀθῶα ἐκεῖνα τέκνα, τ' ἀποσπασθέντα τῆς μητρὸς των, καὶ ἀφθέντα εἰς τὰς περιπετείας τοῦ μέλλοντος, πολλὰς κρυφίας ταραχὰς τῇ προὔξουνον.

Συχνότατα, ἤδη, κατὰ τὰς μακρὰς νύκτας τοῦ χειμῶνος, ὡς εἶχε διέλθει, ὅτε ὁ μαινόμενος ἄνεμος τοῦ Μαρτίου ἔπνεεν ἐντὸς τῶν εὐρέων καὶ ἐρήμων διαδρόμων, σείων τὸ κτίριον ἐκ θεμελίων, ὅτε οἱ ἀνεμοδεῖται ἔτριζον ἐπὶ τῶν στεγῶν σειόμενοι ὑπὸ τῆς καταιγίδος, ἐνόμιζεν ὅτι προσέβαλλον τὰ ὧτὰ της οἱ θρηνοὶ τῶν εἰς ζένας χεῖρας παραδοθέντων δύο ἀποκλήρων τῆς τύχης.

Ὁ πύργος τῆς Ζονσέρης τῇ εἶχε καταστῆ μισητός, καὶ φρίσσουσα ὑπεχώρει εἰς τὰς ἐπιμόνους αἰτήσεις τῆς ἔγγονῆς της.

Ἔσπευσε νὰ ἐγκαταλίπῃ τοὺς μονήρεις ἐκείνους τόπους, διότι ἦτο ὅλως ἐγγὺς τῶν ἀναμνήσεών της, ὡς τὰ πάντα ἐκεῖ ζῶντῶς τῇ ἀνεπόλουν.

Καὶ αὐτὴ εἶχεν ἀνάγκη τῆς διαχυτικῆς εὐθυμίας τοῦ ταγματάρχου Καμπεϋρόλ καὶ τῶν ἐγκαρδιώσεών του.

Αὐτὸς μόνος ἦτο ἐπιφορτισμένος παντός τοῦ ἀφορώντος τὰς δύο ἐγκαταλελειμμένας.

Ἐν τῇ τυφλῇ της ἐμπιστοσύνῃ, καὶ ἵνα τὰς ἀπομακρύνῃ τῆς σκέψεώς της, ἢ δούκισσα τῷ εἶχεν ἐγχειρίσει συνάλλαγμα ἀποφύρον ὀκτὼ χιλιάδων φράγκων εἰσόδημα, προωρισμένον διὰ τὰς ἀνάγκας ἐκείνων καὶ διὰ προίκισίν των, ὅτε θὰ ἤρχοντο εἰς ἡλικίαν.

Τὸ ποσὸν ἦτο δι' αὐτὴν ἀσήμαντον. Δι' ἐκείνον πειρασμός.

Ἀλλὰ τίς ἠδύνατο νὰ τὸν ὑποπτεύεται;

Οὔτε ἡ μάμμη οὔτε ἡ ἔγγονή ἔτρεφον ἐνδοιασμοὺς περὶ αὐτοῦ τοῦ ἀγαθοῦ καὶ θελκτικοῦ Καμπεϋρόλ.

Ὁ Καμπεϋρόλ ἦτο ὁ θεὸς των.

Ἔσπεραν τινά, περὶ τὰ τέλη Ἰουνίου, καθ' ἣν στιγμὴν ὁ ἀτρός ἔμελλε νὰ ἐγκαταλίπῃ τὸν πύργον ἵνα ἐπιστρέψῃ εἰς Πρεϊλλύ, ἢ Λευκὴ ἐστηρίχθη εἰς τὸν βραχίονά του, καὶ τὸν συνώδευσε μέχρι τῆς ἀμάξης του, διὰ μέσου τοῦ κήπου.

Πανταχόθεν ἀνεδίδετο ὁ χυμός. Τὰ νέα φύλλα ἔτερπον τοὺς ὀφθαλμοὺς μετὰ τὴν δροσερὰν των βλάστησιν· αἱ ἡνθισμέναί πασχάλια ἠρωμάτιζον τὴν ἀτμοσφαῖραν. Ἡ χλόη ἐξήπλου πέραν τὴν λεῖαν ἐπιφάνειάν της.

— Πῶς νὰ μὴ ἀναζήσῃ τις; εἶπεν ὁ ἰατρός.

— Σας τὸ εἶχον προαγγεῖλει. Ἐμελλον νὰ ἐπανέλθουν διὰ σας αἱ ὠραταὶ ἡμέραι ὡς διὰ τὴν φύσιν. Ἴδου αὐταί.

Ὁ ἐξαίρετος ἰατρός ἤρχιζε νὰ κατανατᾶ ποιητικῶς.

Ἡ νεανίς ἐστέναξεν, ὀλίγον προσέξασα εἰς τὴν προσλαλιὰν τοῦ ἰατροῦ.

Ὁ ἵππος ἐζευγμένος εἰς τὸν δίφρον, πάντοτε ἀτημέλητον μεθ' ὅλον τὸν νέον ὄλθον τοῦ κατόχου του, περιέμενεν ἐν ὑπομονῇ εἰς τὰ περίξ.

Ἡ Λευκὴ ἐστηρίζετο ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ φίλου της Καμπεϋρόλ μετὰ ἐκλυσιν πλειοτέραν τῆς συνήθους.

Εἶχέ τι νὰ τὸν παρακαλέσῃ, καὶ δὲν ἐτόλμα νὰ τὸ ἐκφράσῃ.

Ὁ ταγματάρχης τὴν ὑπεβοήθησεν εἰς τοῦτο ὁμοίως πρὸς ἐξομολογητήν, καὶ ἔπαιζε θαυμασιῶς παρὰ τῇ νέᾳ τὸ πρόσωπον τοῦ ἐξομολογητοῦ.

— Ἴδωμεν, εἶπε μετὰ τόνον συμπαθείας ὅλως ἐνθαρρυντικόν, μετὰ κάμνετε καὶ φοβοῦμαι, πειρασμέ!

— Σεις ἰατρεῖ!

— Ἐγὼ, βεβαίως.

— Καὶ διατί;

— Διότι στερεῖσθε ἐμπιστοσύνης, ἀπλούστατα. Ἴδου ὅτι τὸ λέγω ἐπὶ τέλους. Δὲν γνωρίζω τί πρέπει νὰ πράξω διὰ νὰ ἀξιωθῶ αὐτῆς, τιμῶς σας λέγω!

— ὦ! ἰατρεῖ.

— Εἴσθε ἀνυπότακτος, δαίμονα! Ἐγὼ εἶμαι ὁ τύπος τῆς εἰλικρινείας· εἶνε ἐλάττωμα, ἀλλὰ τὸ ἔχω, καὶ εἰς τὴν ἡλικίαν μου δὲν μεταβάλλεται τις. Τί τρέχει πάλιν;

— Ἀλλά...

— Ἀπὸ ἐνὸς τετάρτου σας βλέπω νὰ ταλαντεύεσθε, χωρὶς ν' ἀποφασίζητε ν' ἀνοίξητε τὸ στόμα. Ἴδωμεν... τόσον λοιπὸν εἶνε δύσκολον νὰ ὁμολογήσητε τὴν ἀλήθειαν πρὸς τὸν καλὸν φίλον Καμπεϋρόλ! Μήπως δὲν εἶνε ὁ τάφος τῶν μυστικῶν;

Προσέθηκεν οἰκείως μετὰ πατρικὸν μειδίαμα·

— Λέγετε.

— Ὁὐδ' ὑπάγητε εἰς Παρισίους...

— Μεθαύριον.

— Μοὶ προσφέρετε μίαν ἐκδούλευσιν;

— Εἶνε τὸ καθήκόν μου.

— Μεγάλην!

— Τόσῳ τὸ καλλίτερον!

— Τὸ Βοασσὺ δὲν ἀπέχει μακρὰν τῶν Παρισίων.

— Τῷ ὄντι.

— Μίαν ὥραν μετὰ τὸ λεωφορεῖον.

— Ἀπλοῦς περίπατος. Ἐπειτα;

— Λοιπὸν! Ἡθελον...

— Τί;

— Νὰ μάθω τί ἀπέγεινε.

— Ἄ! εἶπεπεν ὁ ταγματάρχης μετὰ βλέμμα διερευνητικόν, ἀλλὰ πλήρες ἐπιεικειᾶς, ἢ πτωχὴ μας καρδιά δὲν ἐθεραπεύθη λοιπὸν ἀκόμη... ριζικῶς;

— Ὅχι καθ' ὀλοκλήριαν, ἰατρεῖ.

— Τὸ ἐνόμιζον, καί, τῷ ὄντι, τὸ ἐνόμιζον, ἀλλ' αἱ γυναῖκες εἶνε ἀλλόκοτοι. Ὅσῳ πλειότερον τὰς βασανίζει τις, τόσον τῷ ἀφοσιοῦνται. Ἐξ ακολουθεῖτε.

Ἡθελον λοιπὸν, κάτω ἐκεῖ, ὑπὸ ἐχεμύθειαν...

— Τὸ ἐνοῶ καλῶς!

— Νὰ εὐρίσκετε μέσον ἀσφαλές, ἐπιδέξιον, νὰ μάθητε περὶ αὐτοῦ... καὶ θὰ τὸ εὐρητε, δὲν ἔχει οὕτω; Ἐν τῇ ἐπιστροφῇ σας... πότε;

— Ἐντὸς πέντε ἢ ἑξ ἡμερῶν... ἐντὸς ἐβδομάδος τὸ πολὺ!

— Ὁὐδ' μοὶ εἶπητε ὅ,τι ἐμάθετε.

— Αὐτὸ μόνον;

— Αὐτό.

— Καμμίαν ἐντολήν;

— Καμμίαν.

— Περίφημα, νὰ πάρῃ ἡ εὐχή!

Ἄνῃγειρε τοὺς χονδρούς του ὤμους διὰ κινήσεως, ἐν ἣ ἐξεδηλοῦτο ὅλη ἡ πρὸς τὴν ἱκετεύουσαν ἀδυναμία του.

Ἐπλησίαζε πρὸς τὸν ἵππον, ὅστις ἐχρεμέτισε φιλικῶς.

Ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ἵππου ἵστατο ἱπποκόμος τῆς Ζονσέρης, ἵνα συγκρατῇ τὴν ζωηρότητά του, πρόνοια ὅλως περιττῆ, διότι ὁ Καμπεϋρόλ ἠδύνατο νὰ παράσχῃ τὰς περιθάλψεις του εἰς μίαν ὀλόκληρον οἰκογένειαν, χωρὶς ὁ ἔξω περιμένων ἵππος του νὰ κάμῃ τὸ ἐλάχιστον σημεῖον ἀνυπομονησίας.

Ἡ Λευκὴ δὲ Σαρναίῳ διηρώτα τὸν ταγματάρχην μετὰ βλέμμα πλήρες ἀγωνίας.

Ἐκεῖνος τῇ ἔθλιψε τρυφερῶς τὴν χεῖρα, ἣν θωπεύων αὐτὴν μεταξύ τῶν ἰδικῶν του.

— Ὁὐδ' γίνῃ, εἶπε ταπεινοφῶνως θὰ γίνῃ, λόγον τιμῆς!

Καὶ εἰς τὸ οὖς τῆς νεάνιδος προσέθηκε :

— Τί θὰ ἔλεγεν ἡ μάμμη ;... Καλὴν ἐντάμωσιν !

Ἄνεβη τὸν δίφρον, ἐκάθησεν ἐπὶ καλοῦ δέρματος μαύρου προβάτου δωρηθέντος παρά τινος ἀγροτικού πελάτου, ἐτυλίχθη ἀνωθεν τοῦ δέρματος διὰ τοῦ σκεπάσματος τοῦ δίφρου, καλὴ πρόνοια κατὰ τῶν ρευματισμῶν, ἐχαιρέτισε διὰ φιλικοῦ νεύματος τὸν ἱπποκόμον, ἐφιλοδώρησε μεδί-αμα πρὸς τὸν Ζιλ Πουρσαίν, ὅστις παρίστατο μακρόθεν εἰς τὴν ἐπίβασιν του καὶ ἐπανελάβε τὴν εἰς Πρεῖλλύ ἀγούσαν διὰ μέσου τῶν φυτειῶν, ματαξὺ τῶν ὁποίων αἱ ἐκχειλί-ζουσαι λίμναι ἄφινον κατ' ἀποστάσεις πλατεῖς λάκκους λιμναζόντων ὑδάτων, μὴ ξηρανομένων οὐδ' ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἡλίου τοῦ Ἰουνίου.

Ἡ πεδιάς διεγέλα, ἀλλ' ὄχι ὅσον ἡ σκέψις τοῦ ἱατροῦ.

Τὰ πάντα δι' αὐτὸν ἔβαινον κατ' εὐχὴν.

Ἀπὸ τῆς ἐν τῷ τόπῳ ἀρίζεως τῶν κυριῶν τῆς Ζουσέ-ρης, ἐβάδιζεν ἐντὸς ὄνειρων.

Αὐτὸς ὁ ἐστερημένος ὀβολοῦ, ὁ ζωοφυτῶν ἀπὸ τῆς παι-δικῆς του ἡλικίας, ὁ ἐκτεθεὶς εἰς ποινικοὺς κινδύνους, ἔ-πλεε τώρα ἐντὸς ἀληθοῦς χλιδῆς.

Ἐπήγαιεν εἰς Παρισίους ὡς κεφαλαιούχος, διὰ νὰ το-ποθετήσῃ τὰ κεφάλαιά του. Ὁργὴ τῆς ὀργῆς !

Διακοσίας χιλιάδας φράγκων καὶ πλέον εἶχεν ἤδη ἀπο-ταμιεύσει, ἀλλὰ διακόσαιο χιλιάδες ἀποφέρουσιν εἰσό-δημα ὄχι τόσῳ σημαντικὸν διὰ τὴν σήμερον.

Δύναται μὲ αὐτὸ νὰ ζητήσῃ ἐν ἀνέσει εἰς Πρεῖλλύ, καὶ τὸ Πρεῖλλύ, δὲν ἤρσκε πλέον εἰς τὸν ἱατρόν.

Τὸ Πρεῖλλύ, μία ἐλευθὴ τρύπα, διάβολε !

Ἀσήμαντα πράγματα λοιπὸν κατεῖχε.

Διηνοίγετο ὁμως πρὸ αὐτοῦ στάδιον ἐνεργείας.

Ἐν πρώτοις τὸ ἐξ ὀκτώ χιλιάδων φράγκων εἰσόδημα, ὃ ἡ δούκισσα, ὑπὸ τὸ κράτος γοητείας διατελοῦσα μεθ' ὅλον τὸ φύσει ὑποπτὸν τῆς, εἶχεν εἰς αὐτὸν διαπιστευθῆ, τῷ ἐκέντα τὴν ὄρεξιν

Ρίπτων τὸ δίκτυον ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ὄραίου πτηνοῦ, ἐδι-πλασίαζε τὸ κεφάλαιόν του.

Βεβαίως, ἵνα τὸ ἰδιοποιηθῆ, θὰ διέπραττε πλείονας τῆς μιᾶς καταχρήσεις ἐμπιστοσύνης. Θὰ ἦτο ἡ ἐσχάτη ἀναν-δρία, πρᾶξις ἀξία μαστιγώσεως, ἡ ἀπογύμνωσις δύο ἀτυ-χῶν πλασμάτων, τόσον ἕως τώρα δοκιμασθέντων ὑπὸ τῆς εἰμαρμένης.

Θὰ τὰ ἀπεγύμνου τοῦ μόνου αὐτῶν πόρου, θὰ τὰ ἔρρι-πτεν εἰς τὴν ἀθλιότητα.

Καὶ δὲν ἦτο αὐτὸ μόνον. Ἀπέμενεν ἡ δούκισσα, ἥς ἡ τρομερὰ ὀξυδέρκεια ἀνησύχει τὸν ταγματάρχην.

Ἐφ' ὅσον ἐκείνη ἔζη, πῶς ἠδύνατο ν' ἀποκαλύψῃ ἑαυ-τὸν ἐνώπιόν τῆς ὡς τοιοῦτον κακοῦργον ;

Ἐὰν οἱ ἄλλοι ἠγνούουν τὰ διατρέξαντα, ἐκείνη τὰ ἐ-γνώριζεν.

Ἡ γραία λοιπὸν καθίστατο πρόσκομμα, καὶ ἐκ προσ-κόμματος δυσκόλως ἀπαλλάσσεται τις.

Πῶς νὰ κάμῃ ;

Ἡδύνατο νὰ περιμένῃ ; δὲν ὑπῆρχε βία.

Τὸ μόνον ὅπερ ἐσκέπτετο ἤδη ὁ ἱατρός, ἦτο τὸ ἐξ ὀκτώ χιλιάδων εἰσόδημα καὶ ὁ πειρασμὸς τῷ ἐφαίνετο ἀκατα-νίκητος.

Καὶ κατόπιν, τὸ κυριώτερον, ὑπῆρχε τὸ συνοικέσιον τοῦ Βωνοᾶζ, τὸ μέγα κέρδος, τὸ ἐξ εἰκοσι χιλιάδων φράγκων εἰσόδημα, τὸ ἡμισυ ἑκατομμύριον, οὐ τὴν ἐγγύ-ησιν ἐκράτει ὁ Καμπεϋρόλ ἐν τῷ θυλακίῳ του, ἐν περι-πτώσει ἐπιτυχίας.

Ἦτο ἡ οὐσιώδης ὑπόθεσις, τὸ σοβαρὸν μέρος, ἡ ἐπι-χειρήσις, ἥτις ἔπρεπε νὰ διεξήγετο καλῶς, ἀλλ' ἡ στιγμή δὲν εἶχεν ἔτι ἐπέλθει.

Ὁ ἱατρός ἔκριεν ὅτι ἦτο ἀκόμη ἐνωρίς, διότι αἱ λύπαι τῆς νεάνιδος δὲν εἶχον εἰσέτι ἐπουλωθῆ.

Συνάμα, τὸ σχέδιον τῶν δύο συνεταίρων εἶχεν ἐξ ὄλο-

κλήρου χαραχθῆ καὶ ἡ περίστασις θὰ παρουσιάζετο σή-μερον ἢ αὔριον, ἐνωρίς πάντοτε.

Ὁ Καμπεϋρόλ ἐκολακεύετο διὰ τὸ πρᾶγμα. Δὲν ἀμφέ-βαλλε περὶ τῆς ἐπιτυχίας, ἐφ' ὅσον ἐζητήατο ἀπ' αὐτοῦ. Ἐγνώριζε πῶς νὰ τὴν ἐξασφαλίσῃ.

Ἐνῶ ὁ δίφρος ἔβαινε πρὸς τὸ Πρεῖλλύ, ὁ κύριος ἐστάθ-μιζε τὰς εὐχὰς του καὶ ἔτριβε τὰς χεῖρας ἐξ εὐχαριστή-σεως.

Ὅλα αὐτὰ τὰ ποσὰ ἐνούμενα ἐπλησίαζον τὸ ἑκατομ-μύριον, καὶ ἐν ἑκατομμύριον τόσον εἶνε σύνηθες διὰ πτω-χὸν ἱατρόν τοῦ χωρίου. ὅσον βροχὴ ὀρτύγων ὀπτῶν ἐπὶ πλήθους πεινῶντος. Ὁ Καμπεϋρόλ ὑπελόγιζε νὰ μὴ ἀφήσῃ τίποτε νὰ τῷ διαφύγῃ.

Φθάσας εἰς Πρεῖλλύ, ἐπέδειξε πρὸς τοὺς κατοίκους τῆς κωμοπόλεως ὄψιν λαμπροτέραν τῆς ἐπιγραφῆς τοῦ Χρυσοῦ Ἡλίου.

Ἐσήμαιεν ἡ ὄρα τοῦ δειπνοῦ.

Ὁ φίλος Βικτωριανὸς περιέμενεν ἡσυχῶς καθήμενος ἐπὶ τινος ξυλίνου θρονίου, πρὸ τῆς προσόψεως τοῦ πανδο-χείου.

— Ἄργοπορεῖτε, ταγματάρχα, εἶπε. Πόθεν ἔρχεσθε ; Ὁ ἵππος σας εἶνε κἀθιδρωκός ! Θὰ ἐκάματε καλὸν δρόμον ;

— Ἄρκετὰ καλόν. Καὶ αὔριον θὰ κάμω ἄλλον ἀκόμη μακρότερον.

— Διάβολε !

— Θὰ ὑπάγω εἰς τὸ Σκτωροῦ νὰ εὔρω τὸ τραῖνον.

— Διὰ Παρισίους ;

— Διὰ Παρισίους, Βικτωριανέ ! Διὰ Παρισίους, φίλε μου !

— Δὲν συμμαζεύεσθε πλέον. Τί πηγαίνετε νὰ κάμετε εἰς Παρισίους ;

— Νὰ διασκεδάσω.

Ὁ Βικτωριανὸς δὲν ἦτο ἐκ τῶν διδόντων πίστιν εἰς τὰ τοιαῦτα.

— Ἐχετε ὑποθέσεις, ὁμολογήσατέ το, εἶπεν.

Ὁ Καμπεϋρόλ ἦτο εὐδιάθετος. Αἱ ἀπόψεις τοῦ μέλ-λοντος τῷ προσεμειδίω. Ἐξεκομβώθη καὶ ἀπήντησε :

— Μίαν μόνον ἔχω, ἀλλὰ εἶνε καλὴ, σατανᾶ !

Ὁ γραφεὺς ἦτο ἐχέμυθος, ἀλλὰ δὺσπιστος. Ἀφ' ἧς ἔ-καμε τὸ εὐρημά του ἐν τῷ γραφεῖῳ τοῦ ταγματάρχου, τὸ πνεῦμά του εἰργάζετο.

Ἐγνώριζε κατὰ βάθος τὴν ἐπαρχίαν του, καὶ πόσον σπάνια ἦσαν ἐν αὐτῇ τὰ λουδοβίκια.

Ἄνευ τινος θορύβου, ἐπληροφορεῖτο κατ' ὀλίγον, συνέ-λεγε λεπτομέρειαν ἐπὶ λεπτομερείας, ταξινομῶν αὐτὰς ἐπιμελῶς καὶ οὐδὲν ἀφίνων ν' ἀπολεσθῆ. Τοῦτο τόσῳ μάλ-λον τῷ ἦτο εὐκολον, καθόσον πανταχοῦ σχεδὸν εἶχε γνω-ριμίας, ἐν τῷ ταχυδρομείῳ, πρὸς τὴν γυναῖκα τοῦ εἰσ-πράκτορος, μεθ' ἧς συνδιελέγετο καθ' ἐσπέραν παρὰ τὴν ἐστίαν ἢ ὑπὸ τὴν σκιαδα τοῦ κήπου εἰς τὰ ὑποστατικά, καὶ εἰς τοὺς φύλακας, ὅτινες τὸν συνεβουλεύοντο ὁσάκις εἶχον νὰ κινήσωσι δίκην τινά.

Οὐδένα ἔκκαμνε θόρυβον. Οἱ ὡς ἰκτίδος ὀφθαλμοὶ του θεώρουν τὰ πράγματα κατὰ βάθος, χωρὶς νὰ προδίδωσι τοιοῦτόν τι, καὶ αἱ δέκα χιλιάδες φράγκων, ἃς ὁ Καμπεϋ-ρόλ ἐτοποθέτησεν εἰς τὸ συμβολαιογραφεῖον, τῷ εἶχον κι-νήσει τὴν προσοχὴν.

Τὰ εἰς Παρισίους ταξίδια τοῦ Καμπεϋρόλ ἐδιπλασία-ζον τὴν περιέργειαν τοῦ γραφῆως.

Τί ἤθελε λοιπὸν τόσον συχνὰ εἰς τὴν πρωτεύουσαν καὶ πόθεν ἐπορίζετο χρήματα διὰ πορείας τόσον δαπανηράς ;

Ὁ Βικτωριανὸς διέβλεπε μυστήριον καὶ ὁσάκις αὐτὸς ὁ ξηρὸς καὶ κἀτισχνος γραφεὺς ὠσφραίνεται τὸ θήραμά τι, οὐ-δέποτε ἀπεπλανᾶτο, ἀλλ' ἔφθανε μέχρι τῆς κρύπτῃς του.

Ὁ Καμπεϋρόλ δὲν ἠγνόει ὅτι ἱχνηλατεῖτο καὶ ὁ ἱχνη-λάτης κύων ἦτο ἄνευ φωνῆς.

Εἰς τὴν τράπεζαν ὁ γραφεὺς ἠρώτησε :

— Θ' ἀπουσιάσητε ἐπὶ πολὺ, ταγματάρχα ;
 — Τρεῖς ἕως τέσσαρας ἡμέρας.
 — Θὰ ἴδῃτε τὸν φίλον σας ;
 — Ποῖον φίλον ;
 — Τὸν κύριον Βωνοᾶζ.
 — Πιθανόν.
 — Ἐμπορεῖτε νὰ τῷ διαβιβάσητε κάτι ;
 — Πρὸς χάριν σας, Βικτωριανέ.
 — Θὰ μοῦ φέρετε τὴν ἀπάντησιν ;
 — Μετὰ χαρᾶς.
 Ὁ Βικτωριανὸς ἐχάρη πολὺ, διότι ἐξοικονομεῖ οὕτω τὰ ἔξοδα τῶν ταχυδρομικῶν, ὡς ἐὰν ἐκέρισε λαχεῖον.
 Ἐπρόκειτο περὶ χρεῶν, καὶ τοῦ Βωνοᾶζ τὰ χρέη ἦσαν ἀναρίθμητα.
 — Καὶ αἱ κυραὶ τῆς Ζονσέρης σκοπεύουν ἐπὶ πολὺ ἀκόμη νὰ μένουν εἰς τὸν τόπον ; εἶπε.
 — Δὲν πιστεύω.
 — Ἡ δεσποινὶς ἦτο ἀσθενής ;
 — Τώρα εἶνε καλά... Ἡ δούκισσα θὰ ταξειδεύη... ἐντὸς ὀλίγου... διὰ νὰ τὴν διασκεδάσῃ.
 — Περίφημος πρακτικὴ διὰ σᾶς, ἰατρεί.
 — Ὅχι κακῆ, καὶ περιποιήσεις ! Ποῖοι λοιπὸν ἔλεγον ὅτι ἡ γραῖα κυρία εἶνε δύστροπος ; Καλὴ ὡς ἄρτος καὶ μαλακὴ ὡς πρόβχτον !
 Ὁ Βικτωριανὸς οὐδὲν ἀντεῖπε.
 Τὴν ἐπαύριον, πράγματι, ὁ ταγματάρχης Καμπεϋρόλ, ἔχων ἔτοιμον τὸν ταξειδιωτικὸν του σάκκον περιέμενε τὴν ἄμαξαν, ἥτις θὰ τὸν ὠδήγει εἰς Σατωροῦ, ὅτε ἀφίκετο ὁ γραφεὺς, κρατῶν φαῖον φακελλοῦν πλήρη χαρτίων.
 — Ἰδοῦ, εἶπε διὰ τὸν κόμητα. Εἶνε ἀριθμοί. Ἄς τοὺς παρατηρήσῃ καὶ ἄς κάμῃ καμμίαν ἐπιχειρήσιν ἐπι-κερδῆ... ὑπανδρευόμενος, ἐπὶ παραδείγματι... καιρὸς εἶνε.
 Ἐπειτα, αὐτὸ ἀφορᾷ τὸν ἴδιον. Κατευόδιον, ταγματάρχα.
 Τὸ ὄχημα ἔφθανεν ἀπὸ τοῦ ἄλλου ἄκρου τῆς ὁδοῦ.
 Ἦτο ἀθλία κιτρίνη ἄμαξα ἐξηθρωμένη, ἣν ἔσυρε ζευ-γος ἵππων κατίσχνων, ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν ζωεμπόρου, ἐλε-εινῶν ἵππων, οὐτινος αἱ ὑποθέσεις ἔβαινον ἀρετὰ κα-κῶς.
 Ὅλοι ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τοῦ Σατωροῦ ἐγνώριζον τὸν Λεονάρ-δον. Δὲν ὑπῆρχεν ἐκεῖ καπηλεῖον, εἰς ὃ νὰ μὴ συνέκρουσε μετ' ἄλλων ποτήριον οἴνου πλέον ἢ ἑκατοντάκις, ἣ ὅπου νὰ μὴ ἐτύγγανεν ἐγκαρδίῳ ὑποδοχῆς.
 Ὁ Λεονάρδος ἦτο βραχύσωμος ὡς ὁ Καμπεϋρόλ, ἀλλὰ τόσον ξηρός, ὅσον ὁ ἄλλος παχὺς καὶ σωματώδης, τόσον νευρώδης, ὅσον ὁ Καμπεϋρόλ ἦτο λιπαρός. Κατὰ τοῦτο μόνον ὁμοιάζον, ὅτι ὁ ἀμαξηλάτης ἦτο ἐπίσης πανοῦργος ὡς ὁ ἰατρός, ἐπίσης διαχυτικὸς ὅσον ἐκεῖνος. Ἄλλ' ἡ φαι-δρότης τοῦ πτωχοῦ ἀμαξηλάτου ἦτο ἀγαθὴ καὶ ἐλευθέρη καὶ δὲν ἔκρυπτεν ὑστεροβουλίας ὡς ἡ τοῦ ἄλλου.
 Ἐπὶ τῇ θέᾳ του ὁ γραφεὺς συνέλαβε μίαν ἰδέαν.
 — Λεονάρδε τῷ εἶπεν, ἔρχεσαι νὰ μὲ ἴδῃς ἄμα ἐπι-στρέψης ;
 Ὁ Λεονάρδος τὸν ἠτένισε μετ' ἀνησυχίας.
 Εἶχε δανειστὰς πολλούς. Ἴσως τινὲς τούτων εἶχον με-ταβῆ νὰ συμβουλευθῶσι τὸν γραφέα.
 — Ὅπως ἀγαπᾶτε, κύριε Βικτωριανέ, εἶπε μὲ ὕφος δύσθυμον.
 Ὁ γραφεὺς προσέθηκεν ἵνα τὸν καθησυχάσῃ :
 — Ἐχω μίαν μικρὰν πρότασιν νὰ σοὶ κάμω... μίαν καλὴν.
 — Εἰς ἐμέ ;
 — Εἰς σέ.
 — Τί εἶνε ;
 — Θὰ τὸ μάθῃς.
 — Ἄν μπορούσε νὰ μὲ ξελασπώσῃ, θὰ ἦτο θαῦμα !
 — Ἴσως.
 — Εἰσθε ἔτοιμος, γιαντρέ ; ἠρώτησεν ὁ Λεονάρδος τὸν

ταγματάρχην, ὅστις ἐτοποθετεῖτο εἰς τὸ ἔμπροσθεν μέρος τῆς ἄμαξης, ὀπισθεν τῆς ἑδρας τοῦ ἠνιόχου.

— Ναί, ἔμπρός.

Ὁ Λεονάρδος παρώτρυνε δι' ἐπιφωνήσεως τοὺς ἵππους του, μαστιγῶν τὸν πρὸς τὰ δεξιὰ γηραιὸν ἵππον, ὅστις εἶχε γνωρίσει ἡμέρας καλλιτέρας.

— Τεμπέλη ! ἐπεφώνησεν ἐκ νέου ἐν εἴδει παρωτρύν-σεως, δὲν μελέτησες γιὰ παπᾶς !

Ὁ πτωχὸς ἵππος ἔτεινε τὸν τράχηλον πρὸς τὸ περιδέ-ραιόν του καὶ ἡ ἄμαξα ἐτέθη εἰς κίνησιν.

Ὁ Βικτωριανὸς, σύννουσ πρὸ τοῦ κιγκλιδωτοῦ τοῦ ἱα-τροῦ, ἐσκέπτετο.

— Ὁ Λεονάρδος εἶνε νοήμων. Κάτι θὰ ἔχη ἀκούσει αὐ-τός, θὰ τὸ μάθω.

Δὲν ἠπατάτο.

Οὐδὲν εὐαρεστότερον διὰ τὸν μεταπράτην τοῦ νὰ τῷ προτείνῃ τις μίαν καλὴν ὑπόθεσιν.

Ἡ ἄμαξα τοῦ Σατωροῦ ἐπέστρεψε τὴν ἐπιούσαν εἰς Πρεῖλλυ περὶ τὴν μίαν μετὰ μεσημβρίαν.

Ὁ Λεονάρδος περιέμενε τὴν ἀπὸ τοῦ «Χρυσοῦ Ἡλίου» ἔξοδον τοῦ Βικτωριανοῦ μετὰ τὸ πρόγευμα.

Ὁ γραφεὺς τὸν ὠδήγησεν εἰς τὸ οἰκημά του, οἰκίσκον ὅμοιον περίπου πρὸς τὸν τοῦ ταγματάρχου καὶ περιελ-θόντα αὐτῷ ἐκ κληρονομίας.

Ἀφοῦ οἱ δύο ἄνδρες εὐρέθησαν ἐκεῖ κεκλεισμένοι, ὁ Βι-κτωριανὸς ἔλαβε τὸν λόγον :

— Εἶσαι ἀγαθὸς καὶ ὑπομονητικὸς, εἶπε· θέλω τὸ κα-λὸν σου. Ὁ χρυσὸς δὲν εἶνε τόσον σφθονος εἰς τὰ θυλά-κιά μας πρὸς τὸ παρόν, αἱ ;

Ὁ ἀμαξηλάτης ἀπήντησε διὰ στεναγμοῦ.

— Ἐπεφορτίσθην τὴν ἐκποίησιν ἐνὸς μικροῦ κτήματος, εἰς τιμὴν μηδαμινήν, ὑπέλαβεν ὁ Σαγκῶ καὶ ἐσκέφθην εἰς σέ.

Ἡ ὄψις τοῦ Λεονάρδου ἐπορφυρώθη.

— Γνωρίζετε καλὰ πῶς οὔτε εἰκοσι τάλληρα δὲν μὲ πιστώνει κανεὶς ἔς τὸν τόπο, εἶπε.

— Τὸ γνωρίζω.

— Τότε, μὲ περιπαίζετε !

— Κανένα δὲν περιπαίζω, ὅλοι τὸ ὁμολογοῦν, καὶ πολὺ μᾶλλον σέ.

— Ἀλλὰ τότε ;...

— Ἐχω κατὰ μέρος ὀλίγα χρήματα, ὄχι πολλά... θὰ σοὶ δανεισῶ...

— Σεῖς, κύριε Βικτωριανέ !

— Ἐγώ. Θέλω νὰ σὲ ἀπαλλάξω τῆς δυστυχίας... Εἶνε ἡ ἰδέα μου... Πρόκειται περὶ τοῦ κτήματος τῆς χήρας Ρουλλάνδου.

Ὁ Λεονάρδος ἦτο ἐμπειρογνώμων.

— Νὰ πάρῃ ἡ εὐχὴ ! εἶπε, κτήμα σπουδαῖο !

— Καὶ καταλληλότερον διὰ σᾶς.

— Βέβαια, ἀλλά...

— Μὲ ἐξακόσια φράγκα κατ' ἔτος, θὰ ἔχετε τὸ κτῆμα τὸ ὁποῖον θὰ σᾶς δίδῃ νὰ ζῆτε, ν' ἀνατρέφετε τὴν οἰκο-γένειάν σας καὶ νὰ συντηρῆτε τὰ ζῶά σας... Σᾶς τὸ κά-μνω δῶρον.

Οἱ ῥῶθωνες τοῦ ἀμαξηλάτου διηνοίγοντο.

— Ἄν ἦτο δυνατόν νὰ ἐγίνετο αὐτό, εἶπε στεναζῶν.

— Δύναται, ἐὰν θέλω. Ἡ χήρ᾽ ἐμὲ μόνον ἀκούει, καὶ ἔπειτα εἰς οὐδὲν εἶνε ἐκτεθειμένη ἂν ἐγὼ ἐγγυηθῶ διὰ σᾶς.

— Ἄ ! κύριε Βικτωριανέ, ἂν τὸ κάμετε... θὰ μᾶς σώσετε !

— Ἐν πρώτοις ἐσκέφθην διὰ τὸν ταγματάρχην, ἀλλ' αὐτὸς ἤρχισε καὶ κάμνει τὴν τύχην του δὲν εἰξέυρω ποῦ. Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι τὰ χρήματα τὸν ἐπλημμύρισαν καὶ δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ τὸν συντρέχουν. Θὰ ἦτο ἀγαθοεργία ἐπι-ματαιῶ !

Ὁ Λεονάρδος ἐπληροῦτο φειδρότητος ἀπροσδοκῆτου.

Ὁ γραφεὺς πράγματι τῷ ἐχορήγει μικρὰν περιουσίαν ἐξ ἰδίας προαιρέσεως. Ἐσκέπτετο εἰς τὴν χαρὰν τῆς γυναικὸς του καὶ τῶν οἰκειῶν, ὅτε θὰ τοῖς διεβίβαζε τὴν ἀπίστευτον αὐτὴν εἰδησίαν.

Ὁ Βικτωριανὸς ἔρριψε τὸ δίκτυ του.

— Λέγε λοιπόν, Λεονάρδε, εἶπε.

— Τί;

— Κάτι ἔκτακτον θὰ συνέβη εἰς Ζονσέρην. Παρετήρησες ὅτι ὁ ταγματάρχης Καμπεϋρόλ ἔχει ὀλοτελῶς μεταβληθῆ;

— Αὐτὸ φαίνεται φανερά, εἶπεν.

— Αὐτὸς ὅστις δὲν μετετοπίζετο ἀπὸ τὸν «Χρυσὸν Ἥλιον» καὶ τὰ μαγειρεῖά του, ὅπου περιεργάζετο τὰς χύτρας τοῦ Γιροννέτου, εἶνε εἰς ἀένναον κίνησιν, πότε εἰς Ζονσέρην, πότε εἰς τὸ Βρέιλ. Ἴδου ὅτι τρεῖς φορές ἔω; τώρα ταξιδεύει εἰς Παρισίους.

Ὁ Λεονάρδος ἐμέτρησεν ἐπὶ τῶν δακτύλων του.

— Τρεῖς, σωσταίς, εἶπε, καὶ δὲν εἶν' αὐτὸ μόνο...

— Τί ἀκόμη;

— Σκοπεύει, λέγει, ν' ἀποκατασταθῆ ἐκεῖ.

— Χῶ! χῶ! διὰ νὰ ζῆση κανεὶς ἐκεῖ, ἀπαιτοῦνται χρήματα.

— Φαίνεται πῶς δὲν τοῦ λείπουν.

— Ἴσως καυχᾶται ὅτι ἔχει.

— Διόλου!

— Πῶς τὸ ὑποθέτεις;

— Εἶδα!

— Ἀλλὰ τί πάλιν;

— Πορτοφῶλια γεμάτα ἀπὸ γραμματίαι, χαρτονομίσματα καὶ χαρτιὰ ἀξίας...

— Εἶσαι βέβαιος δι' αὐτό;

— Ὅσο εἶμαι βέβαιος πῶς σὰς βλέπω!

— Ἀλλὰ πόθεν νὰ ἐπέτυχεν;

Ὁ Λεονάρδος ἀνύψωσε τοὺς ὤμους καὶ ἔψαυσε τὸ ἄνω ἄκρον τῆς ρινὸς του δι' ἐνὸς τῶν δακτύλων.

Ὁ Βικτωριανὸς τὸν ὑπέβλεπε.

— Δὲν τὸ ξέρω, ἀπεφάνθη ὁ μεταπράτης, ἀλλὰ τὰ χρήματα βγαίνουν μόνο ἀπὸ ταῖς μεγάλαις τζέπαις...

— Ἄν ὁμιλῆς δι' αἰνιγμάτων!...

— Γνωρίζετε καλὰ τί σκέπτομαι, εἶπεν ὁ Λεονάρδος. Δὲν εἶσθε ἀπ' ἐκείνους, ποῦ δὲν ἐννοοῦν, καὶ μπορεῖτε νὰ βάλετε κάτω δέκα σὰν τὸν ταγματάρχη. Κάτι συνέβη 'ς τὴ Ζονσέρην... κάτι ποῦ δὲν εἶνε χριστιανικὸ!...

— Ἀλλὰ τί;

— Αὐτὸ τὸ τί εἶνε! Ἀλλὰ μπορεῖ κανεὶς, τοῦλάχιστο, νὰ κάμνη ὑποθέσεις...

— Βεβαίως.

— Νομίζετε πῶς ἡ δεσποινὶς ἦλθε ἐδῶ νὰ ταφῆ γιὰ τὰ μαῦρα μάτια; Ἐφαίνεται πῶς ἤθελε νὰ κρύβεται, ὅταν ἦλθε 'ς τὸ Σατωρού, τὸ περασμένο φθινόπωρο. Ὁ Μιλέτος, ὁ εἰσπράκτορας τοῦ σιδηροδρόμου, μοῦ τὸ διηγεῖτο. Ὀλίγαις ἡμέραις ὕστερα, ἕνας νέος ἔφθασεν εἰς Βουζανσά, ὠρατός, καθὼς λέγουν. Δὲν ξαναφάνη ἀπὸ τότε. Θὰ 'φυγε ἀπὸ ἄλλο δρόμο. Ἐδίωξε τὸν ἀμαξῆ του, τὸν χονδρὸ Λουδοβίκο τοῦ Σατωρού, λέγοντας πῶς δὲν τὸν θέλει πλέον καὶ τὸν ἐφιλοδώρησε καὶ πέντε φράγκα. Τοῦ ἐράνη πῶς τὸν παρετήρησε πρὸ δύο τριῶν μηνῶν νὰ ἐμβραίνη παλὶ 'ς τὸ σιδηρόδρομο, ἀλλ' ἦτο ἐντελῶς ἀλλαγμένος, 'ς τὸ χερότερο... ὄψι πεθαμένου, ὅπως λέγει ὁ Λουδοβίκος. Ὡς φαίνεται εἶχε ἔλθει μὲ ἀμαξί τοῦ Βρέιλ. Αὐτὰ ὅλα εἶνε ἀσαφῆ. Τί τὰ θέλετε! Κάτι τρέχει ἐδῶ!

— Δυνατόν, ἀλλὰ τί; ἐπανέλαβεν ὁ γραφεὺς.

— Αὐτὸ εἶνε ποῦ δὲ ξέρομε.

Ὁ Λεονάρδος ἐταπεινώσεν τὴν φωνὴν καὶ μὲ ὕψος μυστηριώδες:

— Κάτι πολὺ σπουδαῖο εἶπε, Μία νύκτα, 'ς τὸν Μκυρο Ἴππο, τὸν ξέρετε, 'ς τὸ Βρισέ, πέντε χιλιόμετρα μακρὰ

ἀπὸ τὸ Σατωρού, τὸ μικρὸ ἀμαξί τοῦ Πουρσαίν, τοῦ ἐπιστάτη τῆς Ζονσέρης, ἐστάθμευσε. Ἐνα λωρὶ εἶχε κοπῆ. Ἦτο καιρὸς τρομερὸς... χιόνι, ἀνεμος, ὄλος ὁ χαλασμός τῶν στοιχείων. Ὁ Πουρσαίν κατέβη. Ὁ Ζιλῶ, τὸ παιδί τοῦ σταύλου, τὸν βοήθησε νὰ διορθώσῃ τὴν ἀποσκευὴ του. Λέγει πῶς ἤκουσε κάτι, σὰν κλάμματα μικροῦ παιδιοῦ 'ς τὸ ἀμαξί, καὶ φωνὴ γυναικὸς νὰ τὸ ἠσυχάζῃ. Αἶ! τί λέτε γι' αὐτό; Λίγαις στιγμαῖς προτῆτερα, εἶχε περάσει ἄλλη ἀμαξία. Ὁ Ζιλῶ εἶνε βέβαιος, λέγει, γι' αὐτὴν, πῶς εἶχε ἄλλο ἕνα παιδί μὲ μιὰ γρηὰ μέσα... Ἦτον ἡ νύκτα τῶν τροφῶν..

Τὴν φορὰν αὐτὴν ὁ Βικτωριανὸς ὕψωσε τοὺς ὤμους.

— Ὑποθέσεις, εἶπε, καὶ τὸ καλλίτερον νὰ μὴ κάμνω-μεν περὶ αὐτῶν λόγον, διὰ τὸν φόβον μὴ κακολογῶμεν ἀδίκως.

— Ἀλλ' ὁ Ζιλῶ καὶ ὁ Μιλέτος...

— Τὴν νύκτα μήπως γνωρίζει κανεὶς τί βλέπει;

— Ἐχουν μάτι καλό!

— Τόσῳ τὸ καλλίτερον δι' αὐτούς. Ἀφετέ τους νὰ λέγουν, καὶ μὴ ἀναμιγνύμεθα ποσῶς εἰς τὰς ὑποθέσεις τῶν ἄλλων.

— Τὸ ἐννοῶ καλὰ: ἀλλ' ἂν ἐπρόκειτο γιὰ καμμιά πτωχὴ νέα, θὰ ἔβαζαν 'ς τὸ πόδι τὴν χωροφυλακὴ νὰ μάθῃ... Ἀλλ' ἡ δούκισσαις ἔχουν τὰ μέσα... Δὲν ὑπάρχει δικαιοσύνη, τί τὰ θέλετε!

— Τί θέλεις νὰ κάμῃ ἡ δικαιοσύνη; παρετήρησεν ἡσυχῶς ὁ γραφεὺς.

— Διάβολε! κύριε Βικτωριανέ, ὅταν ἡ κόραϊς κάνουν παιδιὰ, πρέπει τοῦλάχιστο νὰ τὸ μαθαίνῃ ὁ κόσμος!

— Εἰς τί θὰ σὲ ὠφέλει τοῦτο, Λεονάρδε;

— Εἰς τίποτε! ἔχετε δίκαιον, ἀλλ' ὁ γιατρός θὰ πέτυχε ἐκεῖ καλὰ δῶρα, καὶ χρήματα ποῦ δὲν θὰ τοῦ στοίχισαν πολὺ κόπο. Μία μικρὴ σὰν τὴν δεσποινίδα Σαρναίου φέρνει καλλίτερα κέρδη στὸν γιατρό, παρ' ὅσα μία ἀγελάδα τοῦ Πρεϊλλύ, ἢ ἡ γυναίκα ἐνὸς φτωχοῦ διαβόλου σὰν κι' ἐμέ!

Ὁ ἀμαξηλάτης συνώδευσε τοὺς λόγους τούτους διὰ κλίσεως τῶν ὀφθαλμῶν λίαν ἐμφαντικῆς.

— Ὑπάρχουν μυστικά, ἐπέρανεν ὡς ἐν συμπεράσματι, ποῦ ἀξίζουν καλὴ ἀμοιβή. Αὐτὸ κατὰ τὴν φωνὴν μου εἶνε ἀπ' ἐκεῖνα. Ἄν ὁ ταγματάρχης σκοπεύει νὰ κατοικήσῃ 'ς τὸ Παρίσι, θὰ πῆ πῶς ἔκαμε τὴν τύχη του, καὶ λίγο φθάνει νὰ 'δῇ κανεὶς ἀπὸ κοντὰ, γιὰ νὰ ἐννοήσῃ ποῦ τὴν ἔκαμε τὴν τύχη αὐτῆ.

Ὁ Βικτωριανὸς δὲν ἐφαίνετο πεισθεὶς.

— Ὅλα αὐτὰ εἶνε κακολογίαι, εἶπε, χωρὶς καμμίαν βάσιν. Ἄν θέλῃς νὰ ἦναι πιστευτά, πρέπει νὰ εὔρης ἐνδείξεις καλλιτέρας. Ἐως τότε, σὲ συμβουλεύω νὰ σιωπᾷς, Λεονάρδε. Τὰ πολλὰ λόγιζ φτώχεια. Ἄς ἐπανέλθωμεν εἰς τὴν ὑπόθεσιν μας.

— Τὸ καλλίτερον ἀπ' ὅλα δι' ἐμέ.

— Τὸ καλλιεργεῖς;

Ὁ ἀμαξηλάτης ἐκύρτωσε τοὺς δακτύλους, ὡς ἐὰν ἐκράτει τὴν περιουσίαν ἐπὶ τῶν χειρῶν του αὐτῶν.

— Τὸ κτῆμα τῆς γραίας Ρολλάνδου εἶνε καλὸ κτῆμα, ἐπιθύρισε, καὶ θὰ τὸ καλλιεργῶ τῆς ὥρας ποῦ δὲν ἔχω δουλειά... ἀλλὰ θὰ μοῦ ἦτο μεγάλῃ τύχη.. ναί, μὰ τὴν πίστι μου!

— Μοὶ ὑπόσχουσαι ὅτι θὰ τὸ καλλιεργῆς ὅπως πρέπει;

— Ἄν σὰς τὸ ὑπόσχομαι!

— Λοιπόν! σύμφωνοι. Θὰ ἔλθῃς ἀπόψε εἰς τὸ συμβολαιογραφεῖον θὰ ὑπογραφῆ τὸ συμβόλαιον καὶ τὰ ἔξοδα εἶνε εἰς βάρος μου.

— Ἄ! κύριε Βικτωριανέ, εἶστε πολὺ καλός!

— Ἄφες τὰς εὐχριστίας. Ἀγαπῶ νὰ ὑποχρεῶνω τοὺς φίλους...

— Αὐτὸ εἶνε γνωστὸ!

— Ἡ ὑπόθεσις εἶνε καλή. Θὰ τὴν ἀνελάμβανα διὰ τὸν ἑαυτὸν μου... Ἡ χήρα δὲν ἔχει πολὺ νὰ ζήσει, ἀλλὰ θὰ μ' ἔλεγον ὅτι ἐπωφελοῦμαι ἐκείνων, ἅτινα μοὶ ἐμπιστεύονται, καὶ αὐτὰ δὲν μοὶ ἀρέσκουν. Καλὴν ἐντάμωσιν, Λεονάρδε.

— Καλὴν ἐντάμωσι, κύριε Βικτωριανέ, καὶ σὰς δίδω τὸν λόγο μου ὡς τίμιος ἄνθρωπος, ὅ, τι καὶ ἂν θελήσετε ἀπ' ἐμέ...

— Δὲν θέλω εἰμὴ τὸ νὰ σὲ ἴδω εὐχαριστημένον. Εἶσαι ἐργατικὸς καὶ καλὸς οἰκογενειάρχης. Ἐντάμωσιν δι' ἀπόψε.

Μείνας μόνος, ὁ γραφεὺς ἔστη πρὸς στιγμὴν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχων προσηλωμένους ἐπὶ τῆς τραπέζης του, τὰς δύο του πυγμὰς ἐστηριγμένας τὴν μίαν ἐπὶ τῆς ἄλλης καὶ ὑποβασταζούσας τὴν ὀξειάν του σιαγόνα.

Εἶτα ἔλαβεν ἀπὸ τινος σύρτου τὴν ἐν τῇ καλᾷ τῶν ἀχρήστων χαρτίων, παρὰ τῷ ταγματάρχῃ, εὐρεθεῖσαν ἐπιστολήν, καὶ ἀνακαλῶν εἰς τὴν σκέψιν του ὅσα εἶχε πρὸ μικροῦ ἀκούσει, εἶπε καθ' ἑαυτὸν:

— Ὁ Λεονάρδος ἔχει δίκαιον. Κάτι τρέχει ἐδῶ καὶ παραδόξα πράγματα πρέπει νὰ συνέβησαν εἰς Ζουσέρην. Ἄλλ' εἰς ποῖον δαίμονα ἔγραφεν ὁ ταγματάρχης αὐτὸ τὸ γράμμα;

Κ'

Ζωὴ ἀγάμου.

Καθ' ἦν στιγμὴν ὁ Βικτωριανὸς Σαγκῶ ἐξήταζε δι' εἰκοστὴν φορὰν τὸ μυστηριῶδες χαρτίον, οὐτινος ἠδυνάτει νὰ μαυτεύσῃ τὴν ἔνοιαν καὶ τὸν σκοπὸν, ὁ ταγματάρχης Καμπεϋρόλ ἔκρουε τὴν θύραν μικροῦ μεγάρου τῆς ὁδοῦ Κουρσέλ.

Ἦτο τὸ μέγαρον τοῦ φίλου του κόμητος Φιλίππου δὲ Βωνοᾶζ.

Περιεμένετο.

Θπλαμηπὸλος τις τὸν εἰσήγαγε πάραυτα εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ κυρίου.

Ὁ κόμης μὲ ἀτημέλητον οἰκιακὴν ἐνδυμασίαν, μὲ σιγᾶρον εἰς τὸ στόμα, ἡμιγέρθη τοῦ ἀνακλίντρου, εἰς ὃ ἦτο ἐξηπλωμένος καὶ τείνων αὐτῷ τὴν χεῖρα:

— Ἐρχεσθε καταλλήλως, εἶπεν. Ἄνυπομόνουν νὰ σὰς ἴδω. Τί νέα;

— Τίποτε. Σὰς κομίζω ἔγγραφα.

— Πόθεν;

— Ὁ γραφεὺς τοῦ Πρεῖλλῦ μοὶ τὰ ἐνεχείρισεν.

Ἡ ἀπλὴ αὐτῆ φράσις προὐκάλεσεν ἐπὶ τῶν χειλέων τοῦ κόμητος ἐλαφρὰν νευρικὴν σύσπασιν.

— Δότε μοι, εἶπε μετὰ στενοχωρίας.

Ἔσχισε τὸν φάκελλον.

Διὰ τοῦ ἄκρου τοῦ ὀφθαλμοῦ, ὁ ταγματάρχης Καμπεϋρόλ διέκρινε σελίδας ὀλοκλήρους πεπληρωμένας δι' ἀριθμῶν ἀπειλητικῶν.

— Ἐπιτοέπετε; ἠρώτησεν ὁ Βωνοᾶζ.

— Πῶς ὄχι!

Ἡ ἐξέτασις τῶν ὑπὸ τοῦ Βικτωριανοῦ Σαγκῶ φιλοπονηθεισῶν προσθέσεων ἀπῆλθε τέταρτον τοῦλάχιστον ὥρας, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὁποῦ ὁ Καμπεϋρόλ, ἐξηπλωμένος ἐντὸς ἀπαλοῦ καὶ ἐλαστικοῦ ἀνακλίντρου, περιέφερε τὰ βλέμματά του ἐπὶ τῶν μαγευτικῶν ἀντικειμένων, ὧν ἔβριθε τὸ διαμέρισμα τοῦ φίλου τῆς εὐζωίας εὐπατρίδου.

Ἡ λεπτότης τῆς παρισινής πολυτελείας ἦτο δι' αὐτὸν καινοφανής.

— Εἶνε ἀνεσις ἐδῶ, δαίμονα! ἐψιθύρισε.

Καὶ ἐσκέφθη ἐνδομύχως.

— Κρίμα τῷ ὄντι θὰ ἦτο, ἐὰν ἔκαμνον κατοχὴν οἱ δικαστικοὶ κλητῆρες εἰς τοιαύτην κατοικίαν.

Ἐν ἀντικείμενον πρὸ πάντων εἴλκυε τὴν προσοχὴν του. Καὶ ἐπανεστρέφετο πρὸς αὐτὸ ἀδειαλείπτως καὶ ἀκουσίως του, ὠθοῦμενος ἀπὸ ἰδιαιτέρας ἔλξεως.

Ἦτο φωτογραφία μετρίων διαστάσεων, ἐκ τῶν τιθεμένων εἰς τὸ περιθώριον τοῦ κατόπτρου ἄνωθεν τῆς ἐστίας, καὶ παρίστα προτομὴν νεαρᾶς γυναικὸς μὲ κόμην ἀφθονον, θαυμασίως εὐσάρκου.

Ἡ κεφαλὴ ἦτο ὄντως μαγευτικὴ.

Ἀδύνατον νὰ εὐρισκῆ τις τραγωδοῦς ἠθοποιούς διακεκριμένας μὲ φυσιογνωμίαν μᾶλλον ἐπιβάλλουσαν, μᾶλλον ὑψηλόφρονα καὶ λαξευτὴν.

Ὁ ταγματάρχης εἶχε τὸ βλέμμα διαπεραστικόν, ἀλλ' ἠθέλησε νὰ ἐξετάσῃ τὴν εἰκόνα ἐκ τοῦ σύνεγγυς.

Ἠγέρθη, ἐνθ' ὁ κόμης, ἀπεροφημένος ὑπὸ τῶν χαρτίων του, δὲν προσεῖχε πλέον εἰς αὐτόν.

Ἡ γυνὴ ἐφάνετο περίπου εἰκοσάετις.

Ὁ ἐκ βελούδου ἡμιάνοικτος στηθόδεσμος, ὁ ἀφίνων γυμνὸν τὸν τράχηλον καὶ τοὺς βραχίονας, ἡ καστανὴ κόμη, βαθύχρους καὶ πίπτουσα κυματωδῶς ἐπὶ τῶν ὤμων, τὸ τολμηρὸν βλέμμα, ἡ εὐθεῖα ρίς, ὁ κανονικὸς πώγων, καθίστων αὐτὴν μεγαλοπρεπῶς ὠραίαν, ἀλλὰ καλλονὴν τολμηρὰν, καλλονὴν τοῦ πλήθους.

Τὸ μαῦρόν της καὶ σπινθηρίζον βλέμμα ἠδύνατο νὰ θέσῃ τὸ πῦρ εἰς οἰανδήποτε καρδίαν.

— Κεραυνοὶ τῆς Βρέστης, ἐσκέφθη ὁ Καμπεϋρόλ, ἕνας πειρασμός, ὁ ὁποῖος δύναται νὰ στοιχίσῃ πολὺ!

Ὁ κόμης ἐτελείωνε τὴν ἐξέτασίν του.

Ὁ ταγματάρχης ἐξηπλώθη πάλιν ἐν τῷ ἀνακλίντρω καὶ ἔστρεψεν ἐν ὀλβιότητι τοὺς ἀντίχειρας.

Μετὰ μίαν στιγμὴν ὁ Βωνοᾶζ ἐπανεδίπλωσε τὰ χαρτῖα του καὶ τ' ἀπέθηκεν ἐπὶ τοῦ γραφείου.

— Πῶς πηγαίνομεν; . . . ἠρώτησεν ὁ ἰατρός.

— Πολὺ κακᾶ.

— Ἄς ὀμιλήσωμεν περὶ ὑποθέσεων καὶ δίδετε ἀπαντήσεις καθαράς.

— Λέγετε.

— Δύνασθε ν' ἀνθέξητε δύο ἔτη;

— Ὅχι.

— Δέκα ὀκτὼ μῆνας;

— Εἶνε πολλοί.

— Ἐν ἔτος;

— Περίπου.

— Δίχως θάρυθον, δίχως σκάνδαλον;

— Τὸ νομίζω.

— Αὐτὸ καὶ μόνον θέλομεν.

— Εἶσθε βέβαιοι;

— Προτοῦ παρέλθῃ ἔτος, θὰ ἦσθε ὁ σύζυγος τῆς δεσποινίδος Σερναίου.

— Ὁ Θεὸς νὰ σὰς εἰσακούσῃ!

— Ὁ Θεὸς ἢ ὁ διάβολος!

— Ὅπως ἀγαπάτε...

— Μόνον...

— Μόνον; . . . εἶπεν ὁ κόμης, οὐτινος τὸ μέτωπον ἐπτευχῶθη ὑπὸ ρυτίδων.

— Θ' ἀκολουθήσετε τὰς ὁδηγίας μου κατὰ γράμμα.

— Ἔστω.

— Τὸ ἔδαφος ἐξεκαθαρίσθη, μὲ ἄκραν ἐπιδεξιότητα, τολμῶ εἶπεῖν.

— Χάρις εἰς τὰς ἰδιοφυίας σας, ταγματάρχα!

— Δὲν ἔχετε πλέον ἀνταγωνιστὴν, τοῦλάχιστον ἐκεῖνον, ὃν εὐλόγως ὀφείλετε νὰ φοβῆσθε.

— Ἄ!

— Ὁ Γεώργιος Δαμβέρτος, ἀπατηθεὶς ἐπὶ τῶν αἰσθημάτων τῆς δεσποινίδος Σερναίου, ἔφυγεν εἰς Ἀμερικὴν καὶ θ' ἀργήσῃ νὰ ἐπανεέλθῃ.

— Τίς σὰς τὸ εἶπε;

[Ἐπεταὶ συνέχεια].

Ι Σ Π Α Ν Ι Α

Ἐπεσκέφθη τὸ ὄρατον μέγαρον τοῦ Πανεπιστημίου, la plaza Compo grande (τὴν πλατεῖαν τοῦ μεγάλου Πεδίου), ἔνθα ἡ Ἱερὰ Ἐξέτασις ἤναπτε τὰς πυρὰς αὐτῆς, εὐρύχωρον, εὐθυμον, κυκλουμένην ὑπὸ δεκαπέντε μονῶν καὶ τινῶν ναῶν, ἀλλ' ὅταν ἤρχισα νὰ αἰσθάνωμαι ὅτι πάντα ὅσα εἶδον συνεχέοντο ἐν τῇ κεφαλῇ μου, ἔθεσα εἰς τὸ θυλάκιόν μου τὸν Ὀδηγὸν καὶ διηυθύνθη πρὸς τὴν Μείζονα Πλατεῖαν.

Τὸ αὐτὸ ἔπραξα καὶ εἰς ὅλας τὰς λοιπὰς πόλεις. Ὅταν ὁ νοῦς εἶνε κουρασμένος, τὸ νὰ θέλῃ τις νὰ τὸν βιάζῃ ἀκόμη εἰς προσοχὴν, ὅπως μὴ χάσῃ τίποτε ἐκ τοῦ Ὀδηγοῦ, μαρτυρεῖ μὲν ἀξιεπαῖνον εὐστάθειαν, ἀλλὰ βλάπτει πολὺ τὸν ταξειδεύοντα μὲ τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ διηγηθῇ ἀκολουθῶς τὰς ἐκ τοῦ ταξειδίου ἐντυπώσεις του.

Διότι δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ κρατήσῃ τις ἐν τῇ μνήμῃ του πᾶν ὅ, τι εἶδε, εἶνε δὲ προτιμότερον νὰ μὴ συγχέῃ τὴν ζωηρὰν ἀνάμνησιν τῶν κυριωτέρων πραγμάτων, μὲ πλῆθὺν ἄλλων τερπνῶν ἀναμνήσεων, πραγμάτων ἐλαχίστης σημασίας. Ἐκτὸς δὲ τούτου οὐδέποτε διατηρῆ τις εὐχάριστον ἀνάμνησιν πόλεως, ἔνθα ἡ κεφαλὴ του μεταβάλλεται εἰς κάλαθον.

Ὅπως ἀπολαύσω τοῦ ἑσπερινοῦ θεάματος τῆς πόλεως, μετέβην ὑπὸ τὰς στοάς, ὅπου ἤρχιζαν νὰ φωτίζωνται τὰ ἐργαστήρια καὶ ὅπου ἦτο μεγάλη κίνησις στρατιωτῶν, φοιτητῶν, κρασιδῶν, αἵτινες ἐξηφανίζοντο ἐντὸς τῶν μικρῶν θυρῶν, περιεπάτουں περίξ τῶν στύλων, διωλισθαινον ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ, φεύγουσαι τὰς ὄχληρας χεῖρας τῶν εἰς τοὺς εὔρεῖς μανδύας τῶν τετυλιγμένων διωκτῶν. Ὅμάδες παιδῶν ἔτρεχον ἀνὰ τὴν πλατεῖαν πληροῦντες τὸν ἀέρα ἰσχυρῶν φωνῶν, παντοῦ δὲ διεκρίνοντο ὅμοιοι ἐκ caballeros, ἐξ ὧν ἠκούοντο ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὰ ὀνόματα τοῦ Σερράνου, τοῦ Σαγάστα καὶ τοῦ Ἀμεδαίου, ἐναλλάξ μετὰ τῶν λέξεων δικαιοσύνη, ἐλευθερία, προδοσία, δόξα τῆς Ἰσπανίας καὶ ἄλλων ὁμοίων.

Εἰσηλθὼν εἰς τι εὐρυχωρότατον καφφενεῖον κατάμεστον ἀπὸ φοιτητῶν, ἐπιθυμῶν δὲ πολὺ νὰ συνομιλήσω μετὰ τινος, ἐξέλεξα δύο ἐκ τούτων, καθήμενους εἰς τὸ παρκαίμενον τραπέζιον καὶ ἄνευ πολλῶν προομιῶν ἀπηύθυνα τὸν λόγον πρὸς αὐτούς, πρᾶγμα φυσικώτατον ἐν Ἰσπανίᾳ, ἔνθα εἶνε τις βέβαιος, ὅτι πάντοτε θὰ λάβῃ φιλόφρονα ἀπάντησιν.

Οἱ δύο φοιτηταὶ ἐπλησίασαν καὶ ἤρχισαν οἱ συνήθεις διάλογοι, αἱ ἑκαστος φαντάζεται: Ἰταλία, Ἀμεδαῖος, πανεπιστήμιον, Κερβάντης, Ἀνδαλουσίαι, ταῦροι, Δάντης, ταξειδία· μία σύντομος, τέλος, ἐπιθεώρησις τοῦ γεωγραφικοῦ χάρτου, τῆς ἱστορίας τῆς φιλολογίας καὶ τῶν ἐθίμων ἀμφοτέρων τῶν χωρῶν. Ἐπειτα ἐν ποτήριον οἴνου τῆς Μολάλλας καὶ ἐν φιλικώτατον σφίξιμον τῆς χειρὸς.

Ὡ caballeros ἀγαπητοί, θαμισταὶ ὅλων τῶν καφφενεῖων, ὁμοτράπεζοι ὅλων τῶν στογγύλων τραπέζιων, γείτονες ἑδρῶν εἰς ὅλα τὰ θέατρα, σύντροφοι ταξειδίου εἰς ὅλους τοὺς σιδηροδρόμους· σὰς, οἵτινες τοσαύτως ἐμπνεόμενοι ὑπὸ εὐγενοῦς συμπαθείας πρὸς ἀγνωστον ξένον, διατρέχοντα μὲ ὄμμα μελαγχολικὸν τὸν Ὀδηγὸν τῶν Σιδηροδρόμων ἢ τὴν Ἰσπανικὴν Ἀνταπόκρισιν, ἐνφ' ὁ νοῦς αὐτοῦ ἐφίρετο πρὸς τὴν οἰκογένειαν, πρὸς τοὺς φίλους, πρὸς τὴν μακρινὴν πατρίδα του, τῷ προσεφέρατε μετὰ φιλόφρονος προθυμίας τὸ cigarrito καὶ τῷ παρέσχετε ἀφορμὴν πρὸς

συνομιλίαν, ἥτις διέκοψε τὴν φορὰν τῶν μελαγχολικῶν του σκέψεων καὶ τὸν κατέστησε γαλήνιον καὶ εὐθυμον, σὰς εὐχαριστῶ, ὦ caballeros ἀγαπητοί, ὅ, τι δήποτε καὶ ἂν ἦσθε, εἴτε καρολισταί, εἴτε ἀλφονσισταί, εἴτε ἀμεδαυσταί, εἴτε φιλελεύθεροι, σὰς εὐχαριστῶ ἐκ βάθους ψυχῆς, ἐξ ὀνόματος ὅλων τῶν Ἰταλῶν, οἵτινες ἐταξειδευσαν καὶ ἐκείνων, οἵτινες θὰ ταξειδεύωσιν εἰς τὴν ἀγαπητὴν σὰς χώραν· ὀρκίζομαι δὲ εἰς τὸ αἰώνιον βιβλίον τοῦ Μιχαὴλ Κερβάντου, ὅτι ὁσαύτως ἀκούω τοὺς πεπολιτισμένους ἀδελφούς σὰς εὐρωπαίους νὰ σὰς κατηγορῶσιν ἐπὶ ὀμότητι ψυχῆς καὶ ἀγριότητι ἡθῶν, θὰ σὰς ὑπερασπίζομαι μὲ θερμότητα Ἀνδάλουσιου καὶ μὲ σταθερότητα Καταλωνοῦ, ἐνόσω μοι μένει τόση φωνὴ ὥστε νὰ κραυγάζω: Ζήτω ἡ φιλοξενία!

Μετ' ὀλίγας ὥρας εὐρισκόμην ἐπὶ τῆς ἀμαξοστοιχίας, ἥτις ἀνεχώρει εἰς Μαδρίτην, προτοῦ δὲ ἀκόμη τελειώσῃ τὸ σύριγμα τῆς ἀναχωρήσεως ἐκτύπησα ἰσχυρῶς τὸ μέτωπον διὰ τῆς χειρὸς μου. Οἴμοι! ἦτο ἀργά· εἶχον λησμονήσει ἐν Βαλλαδολίδῳ νὰ ἐπισκεφθῶ τὸ δωμάτιον, ὅπου ἀπέθανεν ὁ Χριστόφορος Κολόμβος.

Ε'

Μ Α Δ Ρ Ι Τ Η

ἦτο ἤδη ἡμέρα ὅτε εἰς ἐκ τῶν πλησίον μου καθημένων μοὶ ἐκραύγασεν εἰς τὸ οὖς:

— Caballero!

— Εἴμεθα εἰς τὴν Μαδρίτην; ἠρώτησα ἔξυπνῶν.

— Ὅχι, ἀκόμη, μοὶ ἀπήντησεν, ἀλλὰ κυττάξατε!

Ἐστράφη πρὸς τὴν ἐξοχὴν καὶ εἶδον εἰς ἀπόστασιν ἡμίσεος μιλίου, ἐπὶ τῆς κλιτύος ὑψηλοῦ ὄρους, τὸ μοναστήριον τοῦ Ἐσκουριαλίου, φωτιζόμενον ἀπὸ τὰς πρώτας ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου.

Les plus grand tas de granit qui existe sur la terre, (ὁ μεγαλύτερος ἐκ γρανίτου ὄγκος, ὅστις ὑπάρχει ἐπὶ τῆς γῆς), ὡς τὸ ἀπεκάλεσεν ἐπίσημος ταξειδιώτης, δὲν μοὶ ἐφάνη ἐκ πρώτης ὄψεως τὸ ἀπέραντον ἐκεῖνο κτίριον, ὅπερ ὁ Ἰσπανικὸς λαὸς θεωρεῖ ὡς τὸ ὄγδρον θαῦμα τοῦ κόσμου. Οὐδὲν ἦττον ἐξέπεμψα καὶ ἐγὼ τὸ θαυμαστικόν μου — Ὡ! — ὅπως καὶ οἱ ἄλλοι ταξειδιῶται, οἱ ὅποιοι τὸ ἔβλεπον διὰ πρώτην φορὰν ἐπιφυλάσσαν ὀλόκληρον τὸν θαυμασμόν μου διὰ τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν θὰ τὸ ἔβλεπον ἐκ τοῦ πλησίον.

Ἀπὸ τὸ Ἐσκουριάλιον μέχρι Μαδρίτης ὁ σιδηροδρόμος διέρχεται δι' αὐχμηρὰς πεδιάδας, ὡς ἡ τῆς Ρώμης.

— Δὲν εἶδατε ποτὲ τὴν Μαδρίτην; μὲ ἠρώτησεν ὁ γείτων μου.

— Ὅχι, ἀπεκρίθην.

— Parece imposible! (ἐδύνατον!) ἀνέκραξεν ὁ ἀγαθὸς Ἰσπανός, καὶ μὲ παρετήρησε μὲ περιεργον ἦθος, οἰονεὶ λέγων καθ' ἑαυτόν: — Ὡ ἄς ἴδωμεν λιγάκι πῶς εἶνε καμωμένος ἓνας ἀνθρωπος, ὁ ὅποτος δὲν εἶδε ποτὲ τὴν Μαδρίτην! — Μεθ' ὃ ἤρξατο νὰ μοὶ ἀπαριθμῇ τὰ μεγάλα πράγματα τὰ ὅποια θὰ ἔβλεπον: τί περιπάτους! τί καφφενεῖα! τί θέατρα! τί γυναῖκας! Δι' ἐκεῖνον ὁ ὅποτος ἔχει νὰ ἐξουδεύσῃ τριακοσίας χιλιάδας φράγκων, δὲν ὑπάρχει καλλίτερον μέρος ἀπὸ τὴν Μαδρίτην· εἶνε ἓνα μεγάλο

τέρας, τὸ ὅποτον ζῆ ἀπὸ περιουσίας. Ἐὰν ἤμην εἰς τὴν θέσιν σας, θὰ εἶχα μεγάλην εὐχαρίστησιν νὰ ρίψω εἰς τὸ στόμα του καὶ τὴν ἰδικήν μου.

Ἐπίεσα διὰ τῆς χειρὸς τὸ ἰσχνόν μου βαλάντιον καὶ ἐψιθύρισα : — Ἀτυχὲς τέρας !

— Ἐφθάσαμεν, ἐφώνησεν ὁ Ἴσπανός. Κυττάξατε ἔξω !

Ἐξέτεινα τὴν κεφαλὴν μου ἐκτὸς τῆς θυρίδος.

— Ἐκεῖνο ἐκεῖ εἶνε τὸ βασιλικὸν παλάτι.

Εἶδον ἐπὶ τινος ὑψώματος ἀτελευτητὸν τινα ὄγκον, ἀλλ' ἔκλεισα ἀμέσως τοὺς ὀφθαλμούς, διότι ἐπιπτεν ὁ ἥλιος ἐπὶ τοῦ προσώπου μου. Πάντες ἠγέρθησαν καὶ ἤρχισεν ἡ συνήθης ἐκείνη σύγχυσις

Di pastrani, di scialli e d'altri denci¹,

ἧτις ἐμποδίζει πάντοτε τὴν πρώτην θέαν τῆς πόλεως.

Ἡ ἀμαξοστοιχία σταματᾷ· κατέρχομαι, καὶ εὐρίσκομαι ἐπὶ τινος πλατείας πλήρους ἀμαξῶν, ἐν τῷ μέσῳ συρροῆς θορυβῶδους πλήθους. Ἐκατὸν χεῖρες ἐκτείνονται ἐπὶ τοῦ ὁδοιπορικῆ μου σάκκου, ἑκατὸν στόματα ὠρῶνται εἰς τὰ ὠτά μου, ἀληθῆς κυκεῶν ἀχθοφόρων, ἀμαξηλατῶν, ξεναγῶν, ὑπαλλήλων ξενοδοχείων, κλητῆρων, παιδῶν. Ἀνοίγω τὴν δίοδον μὲ διαγκωνισμούς, ρίπτομαι ἐντὸς λεωφορείου τινὸς πλήρους ἀνθρώπων καὶ ἐκκινουμέν. Ἄνερχόμεθα μεγάλην τινὰ ὁδὸν, διασχίζομεν εὐρεῖαν τινὰ πλατεῖαν, διατρέγομεν ἄλλην ὁδὸν εὐρεῖαν καὶ εὐθεῖαν, φθάνομεν εἰς τὴν Puerta del Sol (Πύλην τοῦ Σόλ). Ἐξάισιον θέαμα !

Εἶνε εὐρυτάτη πλατεῖα ἡμικυκλική, περιστοιχιζομένη ὑπὸ ὑψηλῶν οἰκοδομῶν, εἰς τὴν ὅποιαν ἐκβάλλουσι, ὡς δέκα χεῖμαρροι, δέκα μεγάλα ὁδοί, καὶ ἐξ ἑκάστης ὁδοῦ συνεχῆς θορυβῶδες κύμα λαοῦ καὶ ἀμαξῶν· πάντα δ' ὅσα βλέπει τις ἐκεῖ εἶνε ἀνάλογα πρὸς τὴν εὐρυχωρίαν τοῦ μέρους. Τὰ πεζοδρόμια εὐρέα ὡς ὁδοί, τὰ καφρνεῖα εὐρύχωρα ὡς πλατεῖαι, μία λεκάνη κρήνης μεγάλη ὡς λίμνη, πανταχοῦ δὲ πλῆθος ἀνθρώπων πυκνὸν καὶ ἀεικίνητον, βοή τις ἐκκωφίνουσα καὶ κατὰ τι εὐθυμον καὶ ἐορτάσιμον εἰς τὰ πρόσωπα, εἰς τὰς κινήσεις, εἰς τὰ χρώματα, ὅπερ σὰς διαθέτει οὕτως, ὥστε νὰ μὴ σὰς φαίνονται ξένοι οὔτε οἱ ἄνθρωποι, οὔτε ἡ πόλις, καὶ σὰς διεγείρει ἀκαθεκτον πόθον νὰ συναναμιχθῆτε ἐν τῇ βοῇ ἐκείνῃ, νὰ χαιρετίσετε ὅλους, νὰ τρέχετε ἐδῶ κ' ἐκεῖ, μᾶλλον ὅπως ἀναγνωρίσετε πρόσωπα καὶ πράγματα, παρὰ διὰ νὰ τὰ ἴδετε διὰ πρώτην φοράν.

Καταβαίνω εἰς τι ξενοδοχεῖον, ἐξέρχομαι πάραυτα, ἀρχίζω νὰ περιφέρωμαι ἀνὰ τὴν πόλιν ἀσκόπως.

Οὔτε μεγάλα μέγαρα, οὔτε ἀρχαῖα τέχνης μνημεῖα, ἀλλὰ ὁδοί εὐρεῖαι, καθαραί, φαιδραὶ μετὰ οἰκοδομῶν διὰ ζωερῶν χρωμάτων βεβαμμένων, διακοπτόμεναι ὑπὸ πλατειῶν χιλίων διαφόρων σχημάτων, οἰοεὶ κατὰ τύχην χυραχθεῖσων, καὶ ἐπὶ ἑκάστης πλατείας εἰς κῆπος, μία κρήνη, ἢ ἀγαλμάτιον.

Ὅδοί τινες εἶνε ἐλαφρῶς ἀνωφερεῖς, εἰς τρόπον ὥστε, ὁ ἀνερχόμενος αὐτὰς βλέπει εἰς τὸ βῆθος τὸν οὐρανὸν καὶ νομίζει ὅτι ἀπολήγουσιν εἰς ἀνοικτὰ πεδία, ἀλλ' ὅταν φθάσῃ εἰς τὸ ὑψηλότερον σημεῖον παρατηρεῖ ὅτι ἄλλη ὁδὸς ἐκτείνεται ἐνώπιόν του.

Κατὰ διαστήματα οὐχὶ μακρὰ ὑπάρχουσι διασταυρώσεις πέντε, ἔξ, μέχρις ὀκτώ ὁδῶν, ἐκεῖ δὲ παρατηρεῖται μεγάλη καὶ διαρκὴς κίνησις ἀμαξῶν καὶ ἀνθρώπων.

Οἱ τοῖχοι τῶν οἰκιῶν καλύπτονται κατὰ διαστήματα ὑπὸ προγραμμάτων θεατρικῶν. Εἰς τὰ ἐργαστήρια ἀδιάκοπος κίνησις. Τὰ καφρνεῖα ὑπερπλήρη, πανταχοῦ δὲ ὁ βόμβος πόλεως μεγάλης.

Ἡ ὁδὸς Ἀλκαλά, εὐρυτάτη, ὥστε νὰ φαίνεται σχεδὸν ὡς πλατεῖα ὀρθογώνιος, διαιρεῖ τὴν Μαδρίτην ἐν τῷ μέσῳ, ἀπὸ τῆς Πύλης τοῦ Σόλ πρὸς ἀνατολὰς, καὶ ἀπολήγει εἰς εὐρεῖαν πεδιάδα, ἐκτεινομένην καθ' ὅλον τὸ μήκος τοῦ

¹ Μανδουῶν, σαλιῶν καὶ ἄλλων φακῶν.

ἐνὸς μέρους τῆς πόλεως, καὶ περιέχουσιν κήπους, περιπατοῦς, πλατείας, θέατρα, κίριον ταυρομαχιῶν, θριαμβικὰς ἀψίδας, μουσεῖα, ἐπαύλεις, κρήνας.

Ἐπιβαίνω ἀμαξῆς τινὸς λέγων εἰς τὸν ἀμαξηλατὴν : — Vuela ! — (τράβα !). Διέρχομαι πλησίον τοῦ ἀνδριάντος τοῦ Μουρίλλου, ἀνέρχομαι διὰ τῆς ὁδοῦ Ἀλκαλά, διαβαίνω τὸν ὁδὸν τοῦ Τούρκου, ὅπου ἐδολοφονήθη ὁ στρατηγὸς Πρίμ, διασχίζω τὴν πλατεῖαν τῶν Κορτῶν, ἔνθα ἐγείρεται ὁ ἀνδριάνς τοῦ Μιχαὴλ Κερβάντου, καταλήγω εἰς τὴν Πείζουα Πλατεῖαν, ὅπου ἤναπτε τὰς πυράς τῆς ἡ ἱερᾶ ἐξέτασις, ἐπιστρέφω ὀπίσω καὶ διέρχομαι πρὸ τῆς οἰκίας τοῦ Λόπεθ δὲ Βέγα, φθάνω εἰς τὴν εὐρύχωρον πλατεῖαν τῆς Ἀνατολῆς ἀπέναντι τῶν βασιλικῶν ἀνακτόρων, ὅπου ἐγείρεται ὁ ἔριππος ἀνδριάνς Φιλίππου τοῦ Δ', ἐν τῷ μέσῳ κήπου τινός, κυκλουμένου ὑπὸ τεσσαράκοντα κολοσσιαίων ἀγαλμάτων, ἐπανερχομαι πρὸς τὸ κέντρον, διασχίζω ἄλλας μεγάλας ὁδοὺς, καὶ εὐθύμως πλατείας, καὶ διασταυρώσεις πλήρεις ἀνθρώπων, καὶ ἐπιστρέφω τέλος εἰς τὸ ξενοδοχεῖον λέγων, ὅτι ἡ Μαδρίτη εἶνε μεγάλη, φαιδρά, πλουσία, πολυάνθρωπος καὶ συμπαθητικὴ, ὅτι καὶ θὰ τὴν ἴδω, καὶ θὰ μείνω πολὺ, καὶ θὰ τὴν ἀπολαύσω μέχρις οὐ τὸ ἐπιτρέπουσι τὰ κατὰστιχα τοῦ ταμείου καὶ ἡ εὐκρασία τῆς ἐποχῆς.

[Ἐπειτα συνέχεια].

Π. Α. ΒΑΛΒΗΣ

Mme RATTAZZI

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΔΟΚΙΜΗ

Ἦρχαν τινὰ πρῶτον τοῦ Σεπτεμβρίου τοῦ ἔτους 1807, νέος τις, εἰκοσιοκτῶ περίπου ἔτων, φέρων ἐπ' ὤμου ὁδοιπορικὸν σάκκον καὶ κρατῶν βρακτιῖαν, ἐβάδιζε συντόμως ἐπὶ τινος ὁδοῦ τῆς μεσημβρινῆς Γαλλίας. Ἦτο πολὺ ἀπλᾶ ἐνδεδυμένος, οὐχ ἦτον ἀμέμπτου καθαρῆς ἡ δὲ σοβαρὰ ὅσον καὶ συμπαθῆς φυσιογνωμία του, τὸ ἔρρυθμόν του βῆμα καὶ τὰ στρατιωτικὰ ὑποδήματα τὰ ὅποια ἔφερε προέδιδον στρατιωτικὰς συνηθείας.

Εἶχε τὸ ὕψος λίαν φαιδρὸν καὶ ἀμέριμον, καὶ ὁτὲ μὲν κτυπῶν διὰ τῆς βρακτιῖας τοὺς μικροὺς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ λίθους, ὁτὲ δὲ παίζων μετὰ τοῦ κνηγετικῆ του κυνός, συμμεριζομένου διὰ πηδημάτων καὶ ὕλακῶν τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου του, ἐφάνετο ὅτι προσεπάθει νὰ ἀπαλλαγθῆ τῆς ἀνυπομονησίας, ἧτις τὸν κατεῖχε, καθ' ὃ εἰσέτι ἀπέχοντα τοῦ τέρατος τῆς ὁδοιπορίας του.

Ἡ πρῶτη ἐκείνη ἦτο ἴσως ἡ ὠραιοτέρα τοῦ φθινοπώρου, αὐρᾶ, ἀνεπαίσθητος σχεδόν, ἔφερε μέχρις αὐτοῦ τὴν μεθυστικὴν ἐκείνην εὐωδίαν τῶν ἀνθηλλίων τοῦ ἀγροῦ, ἐν ᾗ τὰ κελυφῆματα τῶν πτηνῶν κατέθειλον τὴν ἀκοήν του, οὐχ ἦτον πολὺ περισσότερο ἐφαιδρυνον αὐτὸν οἱ ρεμβασμοί, εἰς τοὺς ὁποίους ἐφάνετο ἐπὶ τοσοῦτον παραδιδόμενος, ἐφ' ὅσον ἐπλησίαζε πρὸς τὸν σκοπὸν του.

Καὶ οὐχὶ ἀνευ αἰτίας ἦτο εὐθυμὸς ὁ Πέτρος.

Ἐπανήρχετο ἐκ Σιλεσίας, ὅπου διακριθεὶς εἰς τινα τελευταίαν συμπλοκὴν, ἀπέκτησε τὸν σταυρὸν τῆς τιμῆς καὶ ἤδη, ἀρθεὶς τοῦ στρατοῦ, ἤρχετο πλήρως χαρᾶς καὶ ἐλπίδων εἰς τὴν πατρίδα του· διότι μὴ νομίζετε, ὅτι ἦτο μόνος ὁ Πέτρος ! εἶχε τὴν Μαρίαν του ! ἐκείνην τὴν ὅποιαν ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἐπανεβλεπε πλησίον τῆς μικρᾶς λευκῆς του οἰκίας τῆς μόνης κληρονομίας τῶν γονέων του. Ἡ ἀνάμνησις τοῦ ἔρωτος τῆς παιδικῆς του φίλης τὸν ἐνεθάρρυνε εἰς τοὺς κινδύνους, τοὺς ὁποίους διέτρεξε, καὶ δι' αὐ-

τὴν καὶ μόνον παρήτησε τὴν δόξαν, ἵνα πλησίον τῆς ἀπολαύσει εἰρηνικῆς ζωῆς.

Ἡ Μαρία ἦτο ἐξαδέλφη του καὶ ἡ ὠραιότερα κόρη τοῦ χωρίου, ἀλλὰ δὲν ἦτο μόνον ὠραία· χάρις εἰς τὴν ἀνάδοχόν τῆς, πλουσίαν τινὰ κυρίαν γειτονικοῦ πύργου, ἔλαβεν ἀνατροφὴν καὶ ἐκέκτητο τρόπους, διὰ τοὺς ὁποίους οὐχὶ εὐκόλως ἠδύνατο νὰ καυχηθῆ ὅτι κατέχει καὶ ἄλλη· ἐκ τὸς τούτου τὴν ἡγάπα, τὴν ἐλάτρευεν ἐμμανῶς καὶ ἦτο βέβαιος ὅτι ἀντηγαπᾶτο.

Ἦδη τὴν ἐφανατᾶζετο ἐργαζομένην πρὸ τῆς θύρας του ὑπὸ τὴν σκιάν τοῦ ἀρχαίου πλατάνου, ἴσως τὸν σκέπτεται καὶ τὸν περιμένει, φαντάσθητε ὅμως ἂν ἤρχετο καὶ εἰς προὔπαντήσιν του; . . . ὦ, τότε δὲ, τότε. . . Καὶ ἐπὶ τοσοῦτον κατελήφθη ἀπὸ τὴν χαράν, ὥστε ἐξαλλος ἐπαλλε τὴν βρακτηρίαν του καὶ μὲ στενωπρίαν φωνὴν ἤρχισε νὰ ψάλλῃ γνωστὸν ᾄσμα τοῦ χωρίου του.

Ἄφνης ὅμως ἔστη, χωρὶς κἄν νὰ τὸ ἀντιληφθῆ, ἔφθασε πρὸ τῆς λευκῆς του οἰκίας. Ἀλλὰ πῶς γίνεται νὰ μὴ τὸν περιμένῃ ἐκεῖνη; βεβαίως εἶναι ἀδύνατον, ἐνόμισεν ὅτι εἶναι παίγιον ὀπτασίας, διὰ τοῦτο ἔτριψε τοὺς ὀφθαλμούς, ἀλλ' ἐν τούτοις ἡ Μαρία δὲν ἤρχετο· ἀμέσως κατελήφθη ὑπὸ θλιβερῶν προαισθημάτων. Ἐπλησίασεν, ἤνοιξε τὴν θύραν. . . ἀλλ' ὁποία ἡ ἐκπληξίς του. . . Φαντάσθητε τὴν Μαρίαν καθήμενην πλησίον νέου καὶ διὰ μὲν τῆς μιᾶς χειρὸς κρατοῦσα τὴν δεξιάν του διὰ τῆς ἄλλης δὲ θωπεύουσαν μικρὸν παιδίον. . .

Μόλις ὁ Πέτρος ἠδυνήθη νὰ κρατηθῆ ὀρθίος, ἤρθάνθη τι διαρρηγνυόμενον ἐν τῇ καρδίᾳ του καὶ πρὸς στιγμὴν ἐσκοτίσθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ του· προσεπάθησε νὰ ὁμιλήσῃ, ἀλλὰ λέξεις ἀναρῆροι ἐξήρχοντο τῶν τρεμόντων χειλέων του· ἐπὶ τέλος στήριχθεὶς εἰς τὴν θύραν, περιέφερε περίεξ του βλακῶδες βλέμμα.

Πῶς λοιπὸν ἦτο ἀληθές; ἡ Μαρία; ἐκεῖνη, γυνὴ ἄλλου θωπεύουσα τὸ τέκνον του; ἡ μόνη του ἐλπίς; τὸ μόνον ὅπερ συνέδεεν αὐτὸν μὲ τὴν ζωὴν; τί θὰ γίγη τώρα λοιπὸν; ὦ, τοῦτο τοῦ ἦτο ἀδιάφορον, πρὸς τί νὰ ζήσῃ πλέον;

Ἀλλ' ἡ μικρά του οἰκία; αἱ ἐλπίδες περὶ μελλούσης εἰρηνικῆς ζωῆς; αἱ διηγῆσεις τῶν μαχῶν, τὰς ὁποίας προὔτιθετο νὰ τῆς κἀνῃ πλησίον τῆς ἑστίας; ὅλα αὐτὰ νὰ τὰ χάσῃ, Θεέ μου, εἶναι δίκαιον, ὅλα;

— Φίλε μου, τῷ εἶπεν ἡ Μαρία ἐγείρουσα αὐτὸν τοῦ ληθάργου, σοῦ παρουσιάζω τὸν σύζυγόν μου καὶ τὸ τέκνον μου, τὸ ὁποῖον ἀπαιτῶ, καθ' ὃ παιδική σου φίλη, νὰ ἀγαπᾷ. Εἰδήσεις ψευδεῖς περὶ τοῦ θανάτου σου μὲ ἠνάγκασαν νὰ λάβω ἄλλον σύντροφον τοῦ βίου, ἄλλως, οὐδέποτε θὰ προέδιδον τὴν πίστιν, τὴν ὁποίαν σοὶ ὤμωσα. Δὲν ἀμφιβᾶλλω διὰ τὴν λύπην, τὴν ὁποίαν σοῦ προξενῶ, ἀλλ' εἶμαι βεβαία ὅτι τὰ εὐγενῆ αἰσθημάτων σου θὰ διατηρήσουν τὴν πρὸς ἐμὲ φιλίαν σου καὶ δι' αὐτὸ σὲ παρακαλῶ νὰ μὲ ἀσπασθῆς καθὼς καὶ τὸ τέκνον μου.

Μηχανικῶς ὁ Πέτρος ἐξετέλεσε τὴν ἐπιθυμίαν τῆς.

Τὴν μεθεπομένην εἶπε πάλιν αὐτῷ:

— Πέτρε, ἔχω νὰ σοῦ ζητήσω μίαν χάριν, τὴν ὁποίαν, ἐλπίζω, νὰ μὴ μοῦ ἀρνηθῆς. Καθὼς γνωρίζεις, κατοικοῦμεν εἰς τὴν οἰκίαν σου, χωρὶς νὰ ἔχωμεν κανὲν δικαίωμα πρὸς τοῦτο. Ἀλλὰ ἔξυρεις, τόσον ἐσυνειθίσασαμεν, ὥστε πολὺ θὰ μᾶς ἐλύπει, ἐὰν ἀπήτεις νὰ φύγωμεν. Μᾶς τὴν πωλεῖς; καί, ἂν ἀπαιτῆς, πολὺ εὐχαρίστως θὰ δεχθῶμεν νὰ κατοικήσῃς μαζὺ μας.

— Πάρτε τὴν, ἀπήντησεν ἐκεῖνος μὲ φωνὴν μόλις ἀκουομένην, πάρτε καὶ ὃ, τι ἄλλο ἔχω· ἐγὼ τίποτε δὲν θέλω, ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἐπιστρέψω πάλιν εἰς τὸν στρατόν.

Καὶ ὁ Πέτρος ὑπέγραψε τὸ συμβόλαιον, διὰ τοῦ ὁποίου ἀπεξενούτο τῆς μόνης κληρονομίας του.

Δὲν παρήλθε ὅμως πολὺς καιρὸς καὶ ἡ Μαρία πάλιν τῷ εἶπε:

— Καλέ μου Πέτρε, πολὺ συχνὰ μᾶς ὁμιλεῖς, περὶ τῆς ἀποφάσεώς σου τοῦ νὰ ὑπηρετήσῃς ἐκ νέου εἰς τὸν στρατόν. Ἐνθυμοῦμαι τὴν παλαιάν μας φιλίαν καὶ τολμῶ νὰ σοῦ ζητήσω ἀκόμη μίαν χάριν. Ἀφοῦ, οὕτως ἢ ἄλλως, ἐννοεῖς νὰ ὑπηρετήσῃς, γενοῦ ἀναπληρωτῆς τοῦ συζύγου μου! ἔξυρεις ὅτι δὲν ἔχομεν νὰ πληρώσωμεν τὸ ἀντίτιμον τῆς ἀπαλλαγῆς του, ἀφ' ἑτέρου, ἂν φύγῃ, πῶς θὰ ζήσω; ὦ! Πέτρε, ἡ εὐγνωμοσύνη μου θὰ σοῦ πληρώσῃ ὅ, τι θὰ κάμῃς δι' ἐμέ!

— Καλὰ, ἀπήντησεν ἐκεῖνος, θὰ τὸν ἀναπληρώσω.

Καὶ τότε ὁ δυστυχῆς ἐζήτησε τὸν σάκκον του, τὸν ἐπλήρωσεν ἐκ νέου, ἐσφύριξε τὸν κῦνά του καὶ εἶπε εἰς τὴν Μαρίαν:

— Χαῖρε Μαρία, μὴ μὲ λησμόνει, καὶ εἴθε ὁ Θεὸς νὰ σοῦ συγχωρήσῃ τὸ κακὸν ποῦ μοῦ ἔκαμες, ἤλθον εὐθυμος καὶ φεύγω μὲ συντετριμμένην καρδίαν. . . ἔσο εὐτυχῆς!

— Ἄ! εὐγενῆ καὶ γενναῖέ μου φίλε, τῷ ἀπήντησεν ἐκεῖνη σφίγγουσα τὴν δεξιάν του, τόση μεγαλοψυχία ἀδύνατον νὰ μὴ ἀνταμειφθῆ· ἐκάστην πρωίαν θὰ δέωμαι ὑπὲρ σοῦ, καὶ σοῦ εὐχομαι σύζυγον, ἥτις νὰ εἶναι πλέον ἀξία ἀπὸ ἐμέ διὰ τὰ εὐγενῆ σου αἰσθημάτων. Ἴδου δακτύλιον ἀπὸ τὴν κόμην τῆς Μαρίας, τὴν ὁποίαν ἄλλοτε ἡγάπα, ἀντ' αὐτοῦ ὅμως θὰ σοῦ ζητήσω μίαν ἀκόμη καλοσύνην, τὴν τελευταίαν. Δὲν ξέυρεις πόσον ἐσυνειθίσε τὸν σκύλον σου ἡ κόρη μου ἡ μικροῦλα· μὴ τῆς τὸν πάρῃς, Πέτρε! θὰ ἀρρωστήσῃ τὸ καῦμένο· εἶνε τὸ τελευταῖον ποῦ σοῦ ζητῶ· κάμε αὐτὴν τὴν θυσίαν.

Πρὸς στιγμὴν δάκρυα ἀνέβλυσαν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς τοῦ δυστυχῆς στρατιώτου, ἐταπεινώσε τὴν κεφαλὴν, εἶτα δὲ μὲ ἀπελπισίαν, χωρὶς νὰ δυνήθῃ νὰ καταστείλῃ στεναγμόν:

— Ἐ! εἶπε, ἀφοῦ ἦτο πεπρωμένον, πάρε τον καὶ αὐτόν! ἦτο ὁ μόνος μου φίλος· αὐτὸς μόνον μοῦ ἔμενε πλέον, πάρε τον!

Καὶ ἐβίβασε τὸ πιστὸν ζῶον νὰ τὸν ἐγκαταλείψῃ, ἀλλ' ὡς εἰ μὴ ἠδύνατο νὰ χωρισθῆ ἀπ' αὐτοῦ, θλιβερῶς μουγγρίζων, ἤγειρε πρὸς αὐτὸν παρακλητικὰ βλέμματα. Καὶ ὁ Πέτρος ἀπῆλθεν, ἀλλὰ δὲν ἐπροχώρησε πολὺ· οἱ λυγμοὶ καὶ τὰ δάκρυα τὸν ἐπνίγον καὶ ριφθεὶς ἐπὶ τῆς χλόης ἐκλυσεν, ἕως ὅτου ἔμεινε λιπόθυμος.

Ἄφνης ὅμως ἤσθάνθη δύο χεῖρας, αἰτινες τὸν ἤγειρον καὶ θερμὴν ἀναπνοὴν πλησίον τοῦ προσώπου του.

Ἦτο ἡ Μαρία καὶ ὁ πιστὸς του κύων, ὅστις τὸν ἔγλυψε.

— Πέτρε, τῷ ἔλεγε μὲ γλυκεῖαν φωνήν. Ἐψεύσθην, ἀκούεις; τίποτε ἀπὸ ὅ, τι σοῦ εἶπον δὲν εἶνε ἀληθές. Δὲν εἶμαι μήτηρ· σὲ ἀγαπῶ περισσότερον ἢ ποτέ! μὲ ἀγαπᾷς ἀκόμη; μὲ θέλεις;

— Καὶ ὁ υἱὸς σου; τῇ ἀπήντησεν ὁ Πέτρος, ὅστις ἀκόμη δὲν ἠδύνατο νὰ συνέλθῃ.

— Εἶνε εἰς τὸ μαγειρεῖόν μου.

— Καὶ ὁ σύζυγός σου;

— Εἶνε ὑπνέτης σου, ἤθελον νὰ σὲ δοκιμάσω ἀκόμη μίαν φορὰν· μοῦ εἶχον εἰπῆ ὅτι ἄλλαξες πολὺ· σὲ εἶχον παραστήσει μὲ τὰ ἐλεεινότερα χρώματα, ἐφροβήθην, ἀλλὰ συγχώρησέ με, ἀγαπητέ μου, διὰ τὸ κακὸν ποῦ σοῦ ἐπροξένησα.

— Ἐ! καλὰ, σὲ συγχωρῶ, ἀνέκραξε πλήρης χαρᾶς πάλιν ὁ Πέτρος, ἀλλὰ μὴ ξαναρχίσῃς αὐτὸ τὸ παίγιδι, ἔστω αὕτη ἡ τελευταία δοκιμή.

Ταῖγάτιον

Α. Δ. ΧΑΡΙΑΤΗΣ

Παρακαλοῦνται θερμῶς οἱ κ. κ. ἀνταποκριταὶ ἡμῶν ν' ἀποστείλωσι τὴν ἐξώφλησιν τῶν μέχρι τοῦδε πωληθέντων φύλλων «Ἐκλεκτῶν» καὶ Ἰατροῦ Ἀπομνημονευμάτων, νὰ δηλώσωσι δ' ἡμῖν τὰ ὀνόματα τῶν ὀλίγων συνδρομητῶν ἡμῶν, τῶν δυστροποῦντων νὰ πληρώσωσι τὰς συνδρομάς των, ἵνα λάβωμεν τὰ κατάλληλα μέτρα.
Ἡ Διεύθυνσις.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΔΟΥΜΑ

ΙΑΤΡΟΥ ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ

Τιμῶνται:

Ἐν Ἀθήναις δρ. 6, ταῖς ἐπαρχίαις δρ. 7, τῷ ἐξωτερικῷ φρ. χρ. 7.

ΤΟΜΟΙ ΚΑΙ ΦΥΛΛΑ Ἐκλεκτῶν Μυθιστορημάτων, προηγουμένων ἐτῶν εὐρίσκονται καὶ πωλοῦνται ἐν τῷ Βιβλιοπωλείῳ ἡμῶν, ὁδὸς Προαστείου, ἀριθ. 10.

Hebe's

Hair Restorer Τὸ κάλλιστον ἐπανορθωτικὸν τῶν τριχῶν. Δὲν εἶναι βαφή, ἀλλ' ἐπαναδίδει εἰς τὰς τρίχας τὴν προτέραν αὐτῶν χροιάν διὰ τῆς ἐνδυναμώσεως αὐτῶν. Οὐδεμίαν ἐπιβλαβὴ οὐσίαν περιέχει· εἶναι ἀχρουν καὶ διαυγές ὡς τὸ ὕδωρ.

Γενικὴ ἀποθήκη ἐν Λονδίῳ.

Εὐρίσκεται ἐν Ἀθήναις μόνον εἰς τὸ βιβλιοπωλεῖον τῆς «Κορίνθης» ὁδὸς Προαστείου ἀριθ. 10 καὶ τιμᾶται ἐκάστη φιάλη **δραχμὰς ἑπτά**. (Διὰ τὰς ἐπαρχίας δραχ. 8).

Τὰ ἐξῆς βιβλία πωλοῦνται ἐν τῷ Βιβλιοπωλείῳ τῶν «Ἐκλεκτῶν Μυθιστορημάτων» ἐν ὁδῷ Προαστείου, ἀριθ. 10 :

Ἀπομνημονεύματα τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασεως ὑπὸ Φωτιάκου, πρώτου ὑπασπιστοῦ τοῦ Θεοδώρου Κολοκοτρώνη 4.—	Γυναῖκες, Χαρτιά καὶ Κρασί, μυθιστορία Πῶλ-δὲ-Κώκ, μετάφρασις Κλ. Ραμπγαῶ —.80	Ἡ Τέρψις τῶν Παίδων ὑπὸ Αἰκατερίνης Λακαριίδου..... 4.75
Ἀπομνημονεύματα ὑπὸ Βίκτωρος Οὐγκῶ —.60	Γανδῖνοι, μυθιστορία Πονσῶν δὲ Τεράτι Γῆ τῆς Δουλείας, μυθιστορία Ε. Στάνλεϋ 4.—	Ἡ Ὁραία Παρισιανή, μυθιστορία τῆς Κομήστρις Δί..... —.60
Ἀσπασία, μυθιστορία Ρ. Χαμερλιγγίου μετὰ 50 λαμπρῶν εἰκόνων... 48.—	Γρύλος τοῦ Μύλου, μυθιστορία Πονσῶν δὲ Τεράτι..... 2.—	Ἡ Ἐκθέσις τοῦ Ὀρφανοτροφείου τῆς Ἁγίας Μαρίας, δρᾶμα Π. Γιακομέττη, εἰς πράξεις 3..... 4.—
Ἄνθρ καὶ Γυνή ὑπὸ Μ. Ἀμπλετ... —.60	Διαβολογίατρὸς, μυθιστορία Ἰουλίου Μαυρὸ μετὰ πλείστων εἰκόνων... 4.—	Ἡ Φωνὴ τῆς Καρδιάς μου, λυρική συλλογὴ ὑπὸ Δημ. Γρ. Καμποῦ ρογλου —.60
Ἄπαντα τὰ Φιλολογικὰ Α. Ρ. Ραγκαβῆ, τόμοι 19..... 100.—	Διαβολοσίμων, μυθιστορία Πονσῶν δὲ Τεράτι 6.—	Ἡ Βασίλισσα τῆς Καλλονῆς καὶ ἡ Πριγκίπισσα Σοφία, ἐκ τοῦ γαλλικοῦ 4.20
Ἀσκάνιος, μυθιστορία Ἀλεξάνδρου Δουμαῖ τόμοι 7..... 6.—	Δὸν Κιγῶτης, μετὰ εἰκόνων, μυθιστορία Θεοβαντῆς, μετάφρασις Ἰσιδ. Ι. Σκυλίση..... 3.50	Ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους ὑπὸ Κωνσταντίνου Παπαρρηγοπούλου τόμοι 5..... 35.—
Ἀφρικὴ ἢ Πέντε ἐν ἀεροστάτῳ ἐδομαδες, μυθιστορία Ἰουλίου Βέρν, μετὰ εἰκόνων..... 2.—	Διέβολος ἐν Τουρκίᾳ, μυθιστορία Στεφάνου Ξένου, μετὰ προσθήκης τῆς Καταστροφῆς τῶν Γενιτσάρων, τόμοι 2..... 4.—	Ἱστορία τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασεως ὑπὸ Σπυριδίου Τρικούπη τόμοι 4..... 40.—
Ἀδελφοῦλα, μυθιστορία Ἐκτορος Μαλώ, τόμοι 2..... 4.50	Δράματα Παρισίων, μυθιστορία Πονσῶν δὲ Τεράτι..... 2.50	Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ Σπυριδ. Λάμπρου ἐκδομένη κατὰ φυλλάδα, τιμώμενα ἕκαστον..... 4.—
Ἀττικαὶ Νύκτες: Δράματα καὶ Ποιήσεις ὑπὸ Σπ. Βασιλειάδου... 4.50	Διηγήματα ὑπὸ Λάμπρου Ἐνυάλη... 3.50	Ἱστορία τῆς Ζακύνθου (ὀλόκληρος ἡ σειρά) ὑπὸ Παναγιώτου Χιώτου. 70.—
Ἄντωνίνα, μυθιστορία Ἀλεξ. Δουμαῖ, υἱοῦ 2.—	καὶ Μυθοπλαστικαὶ ὑπὸ Δ. Πανταζῆ 4.—	Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ Καρόλου Βαρθόλδη Μενδελσῶνος, μετάφρασις Ἀγγέλου Βλάχου..... 12.—
Ἄνουφος Μήτηρ καὶ τὸ Τέκνον τοῦ Ἐρραστοῦ, μυθιστορία Α. Ματτέϋ τόμοι 2..... 3.—	ὕπὸ Γεωργίου Βαλαβάνη —.50	Ἱστορία τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασεως ὑπὸ Φ. Πουκεβίλ, μετὰ πλείστων εἰκόνων..... 40.—
Ἄπωλεσθεῖς Παράδεισος, μυθιστορία Ἰουλίου Μαυρὸ μετὰ πλείστων εἰκόνων 6.—	Δύο Αἰκίνα, μυθιστορία Αἰμυλίου Ρισβούργ, τόμοι 4..... 4.50	Ἱστορία Γεωργίου Καστριώτου τοῦ μετονομασθέντος Σκερδέμπεη .. 4.50
Ἄνθρωπος τοῦ Κόσμου, μυθιστορία Γρ. Δ. Ξενοπούλου..... 2.—	Δεκαήμερος Βοκακίου, τόμοι 5.... 3.50	Ἱστορία τῆς Γαλλικῆς Ἐπανάστασεως ὑπὸ Πλάτωνος Δρακουίλη... —.80
Ἀπόλογοι, διηγήματα Χ. Α. Ἄνδερσεν —.80	Διδασκάλισσα, μυθιστορία Εὐγενίου Σῆ 2.—	Ἱστορία τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος ὑπὸ Γ. Δ. Λομπόση..... 2.30
Ἀτυχῆς Γεώργιος, μυθιστορία πρωτότυπος..... —.60	Ἐκοσιπενταετής Ἑλλην Πλοίαρχος ὑπὸ Στεφάνου Ξένου..... —.80	Ἱστορία τοῦ Γαλλογερμανικοῦ Πολέμου (1870—1871) μετὰ εἰκόνων 2.20
Ἄγρωστος Βελεβίλλης, μυθιστορία Πέτρου Ζακόν..... 4.50	Ἐκστρατεία μας εἰς τὴν Σελήνην ὑπὸ Δ. Καλαποθάκη 4.—	Ἱστορία τῆς Μεγάλης Βρεταννίας ὑπὸ Γ. Δ. Λαμπόση, τόμοι 4..... 8.—
Ἄνακμήσεις Ἐμμας, ὑπὸ Π. Μαντεγάτζα 4.50	Ἐρυθρὰ Κηλῆς, μυθιστορία Παύλου Φεβάλ 4.50	Ἱστορία τῆς Γυναικὸς ὑπὸ Καλλιρτῆς Παρρέν, ἐκδομένη κατὰ φυλλάδα, τιμώμενα ἕκαστον..... 4.—
Ἄδικηθεῖς Ρογήρος, μυθιστορία Ἰουλίου Μαυρὸ, τόμοι 2..... 2.—	Ἐρυθροὶ Προσπιδοφόροι, μυθιστορία Πονσῶν δὲ Τεράτι, τόμοι 2.... 4.—	Ἱστορία τῆς Μουσικῆς, μετάφρασις Ἀθηνᾶς Σερεμέτη, μετὰ εἰκόνων 40.—
Ἄνθος τῆς Ἀλόης καὶ τὸ Φρούριον τοῦ Καρρού, μυθιστορία Α. Σμ'θ, τόμοι 2..... 2.—	Ἐρυθρὰ Διεθνήκη, μυθιστορία Πονσῶν δὲ Τεράτι, τόμοι 4..... 4.—	Ἱστορία ἐνὸς τεθνεώτος, μυθιστορία Ε. Καρανῆ..... 4.—
Αἱ Ἐχθραὶ Μητέρες, μυθιστορία Κετσούλου Μενδές 4.10	Εὐρύαλος ὑπὸ Σπ. Παγανέλλη... 4.—	Ἱππότης Μάιος, μυθιστορία Πονσῶν δὲ Τεράτι 2.—
Ἀνθολογία Κωνσταντινίδου δεδεμένη ἄδετος... 4.50	Ἐκατομύρια τοῦ Ἰωρσμῆα, μυθιστορία Αἰμυλίου Ρισβούργ, τόμοι 3 5.—	Ἱππότης Ἰωάννης ὑπὸ Ἀλεξ. Κατακουζηνοῦ —.50
Μιχαλοπούλου..... 4.80	Ἡ Κόρη τῆς Μαργαρίτας, μυθιστορία Ξαβιὲ δὲ Μοντεπέν, τόμοι 6.... 6.—	Ἱατρὸς Ραμῶ, μυθιστορία Γεωργίου Ὀνέ 2.50
Ἀμάραντα ὑπὸ Γεωργίου Δροσίνη (Πρωτῆν Ὀνειρα. — Ἀγάπη. — Ἀντίλαλος. — Στὰ ξένα) 2.50	Ἡμερολόγιον Ἀπόρου Νέου, μυθιστορία Ὀκταβίου Φεγιέ..... 4.20	Καμπούργε τῶν Παρισίων, μυθιστορία Πῶλ-δὲ-Κώκ..... 4.—
Βοήθει· σαυτὸν ὑπὸ Σαμουήλ Σμῆις 2.50	Ἡ Παναγία τῶν Παρισίων, μυθιστορία Βίκτωρος Οὐγκῶ, μετάφρασις Ι. Κορρασοῦσα, τόμοι 2..... 2.—	
Γεωργικά ὑπὸ Ραϊνόλδου Δημητριάδου 3.—	Ἡρωὶς τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασεως, μυθιστορία Στεφάνου Ξένου, τόμοι 2..... 4.—	
Γούτις Μάνεριγγ, μυθιστορία Οὐάλτερ Σκῶτ..... 4.50		

ΣΗΜ. Σὺν τῇ ἀποστολῇ τοῦ ἀντιτίμου ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσιν, οἱ μὲν ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν 10 %, οἱ δὲ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ 20 %, ἐπὶ πλεῖον ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν βιβλίων διὰ ταχυδρομικὰ τέλη. Εἰς τοὺς ἀγοράζοντας βιβλία ἀνω τῶν 20 δρ. γίνεται ἔκπτωσης 10 %. Τὸ Βιβλιοπωλεῖον τῶν «Ἐκλεκτῶν Μυθιστορημάτων» ἀποστέλλει ἀσφαλῶς οἰονδήποτε βιβλίον ἢ εἰς ζήτησις τις, ἀνεὺ οὐδεμιᾶς προμηθείας, ἐγγράζει δὲ καὶ συνδρομητῆς εἰς οἰονδήποτε ἐκδομένην ἐν Ἀθήναις περιοδικὴν ἢ ἡμερηϊὰ — Οὐδεμίαν παραγγελίαν ἐκτελεῖται ἀν δὲν συνοδεύηται ὑπὸ τοῦ ἀντιτίμου.